A°. 1863. N°. 58. Woensdag 22 Julij. Twaalfde Jaargang.

JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERL.-INDIE.

Abonnementsprijs per half jaar.

Voor *Batavia* . . . . ƒ 12,50.
„ *Java* . . . . „ 15,—.
„ de *Buitenbezittingen* . . . . . . „ 15,—.
„ *Nederland* . . . . „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit — Brieven franco.

Hoofd-Bureau: te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; **Agenten:** te *Samarang*, DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija*, LE ROY & Co.; te *Pasoeroean*, WEIJERMANS & Co.; te *Cheribon*, BLOK & Co.; te *Tagal*, Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te *Madioen*, C. A. VAN DER VOORT; te *Padang*, VAN ZADELHOFF & FABRITIUS; te *Amboina*, A. HARMSEN & Co.; te *Makassar*, K. SUTHERLAND; en voor *Nederland*, J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te *Amsterdam*.

De **JAVA-BODE** verschijnt op **Woensdag** en **Zaturdag** van elke week, vóór posttijd.

Prijs der Advertentiën.

Voor de vijf woorden . . . . ƒ 0,50.
„ idem bij eerste of meerdere herhaling „ 0,25.
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentiën voor de **Mail-Editie** dezelfde prijs.
Inzending der Advertentiën op den dag der uitgave vóór 12 uur.

Bij deze Courant behoort een
BIJVOEGSEL.

Sluiting der Fransche Mail,
op Maandag den 27sten Julij.
De Engelsche Mail
op Vrijdag den 31sten Julij.

Vendutiën.

Donderdag 23 Julij
Voor het woonhuis van den heer Halkema door Schreuder & van der Crab.
en
Voor het commissiehuis van John Pryce & Co.

Vrijdag 24 Julij
Voor het woonhuis van wijlen den heer Kloprogge door van Riet en Wijnveldt.
en
Voor het commissiehuis van Cassalette & Co.

Zaturdag 25 Julij
Executie op Pecodjan.

Maandag 27 Julij
Voor het woonhuis van den heer Metzler, door van Slooten Morgan & Co.
en
Voor het kommissiehuis van van Riet en Wijnveldt.

Dingsdag 28 Julij
Voor de woning van den Luitenant Brederode, door van Slooten Morgan & Co.
en
Voor het kommissiehuis van Gebrs Roselje & Co.

Woensdag 29 Julij
Voor het commissiehuis van van der Biesen & Co.
en
Hout-vendutie door John Pryce & Co.

Donderdag 30 Julij
Voor het woonhuis van den heer Brans door van Slooten Morgan & Co.
en
Hout-vendutie door Cassalette & Co.

Vrijdag 31 Julij
Suiker- en koffijveiling door van den Abeelen & Co.

ADVERTENTIËN.

Bevallen van een ZOON Mevrouw *F. L. W. Raedt van Oldenbarnevelt*, geboren *Borgen*.

MAKASSER, 25 Junij 1863.
Algemeene Kennisgave. (2752)

Bevallen van een ZOON de Echtgenoot van
G. BECKELIE.

BONDOWOSSO, 10 Julij 1863.
Eenige Kennisgave. (2731)

Bevallen van een ZOON *A. B. Wattendorff*, geb. *Pool*.

PASOEROEAN, 14 Julij 1863.
Eenige en Algemeene Kennisgave. (2771)

Bevallen van eenen ZOON *Emily Cook*, geboren *In't veld*.

SOERABAIJA, 15 Julij 1863.
Eenige Kennisgeving. (2728)

Bevallen van eene DOCHTER *G. J. W. C. van der Meulen—Loman*.
Eenige Kennisgave.
BATAVIA, 16 Julij 1863. (2672)

Bevallen van eene DOCHTER *R. W. J. de Wal, Mehsmit*.

BATAVIA, 19 Julij 1863. (2739)

Op den 5den November 1862 overleed alhier tot onze bittere droefheid, in den ouderdom van 20 jaren, onze geliefde Zoon *Jean Anton Piroti*, in leven Klerk bij de Factorij der Nederlandsche Handelmaatschappij te *Batavia*.

J. F. PIROTI,
C. E. PIROTI,
Frankhanel.

BATAVIA, 15 Julij 1863. (2669)

Door familie-relatiën in Europa en elders is niet eerder in openbare bladen geplaatst kunnen worden, dat:

Op den 22sten Junij jl. te *Batavia*, in den ouderdom van 39 jaren is overleden, aan de gevolgen van hartstogtige, hevige dyssenterie met ontijdige verlossing, *Mevrouwe* **Johanna Sophia van Beers**, geboren **Van den Bergh**, zorgvuldige, waakzame en liefhebbende moeder van zes, harer aandenken innig en diep gevoelend, treurende kinderen; de vroeg rijpe ondervinding en innemend karakter toonende aan elk die haar bejegende; hartelijk beminnende, als trouwe en gezellige gade van

(2733) L. G. VAN BEERS.

Heden overleed alhier tot mijne diepe droefheid mijn geliefde echtgenoot *Felicien Joseph Muller*, mij nalatende 4 onmondige kinderen.

Wed^{e} S. MULLER,
geb. *Hupez.*

SAMARANG, 15 Julij 1863. (2730)

Na eene langdurige ziekte overleed heden ons Zoontje *Eduard August*, oud 4 jaren en 1 maand.

R. H. A. HEIDSIECK,
C. W. E. HEIDSIECK,
geb. *Tisper.*

BATAVIA, 17den Julij 1863.
Eenige Kennisgave. (2682)

VENDUTIE

op Donderdag, den 23 Julij 1863,
voor het Commissiehuis van
JOHN PRYCE & Co.,
van:
300 Stuks IJZERHOUTEN BALKEN,
1087 do. JAPANSCHE PLANKEN,
waaronder van KAMFERHOUT,
111 Kisten SOERMÉ,
eene groote partij JAPANSCHE SCHUTSELS, BEZEMS, enz.,
diverse IJzerwerken,
KRAMERIJEN, IJZEREN LEDIKANTEN, Propatria PAPIER, 6 kisten KAENS, SARONGS, SLENDANGS, en DOEKEN, enz., enz.
(2698)

Op de Vendutie van Donderdag den 23 Julij 1863, zullen nog worden verkocht:
982 bossen PADIE,
19 do. KETAN.
(2709) JOHN PRYCE en Co.

Op de VENDUTIE
van Donderdag den 23 Julij,
zullen alsnog worden verkocht:
20000 Manilla Sigaren No. 2,
bij kleine Kavelingen.
(2769) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie

van Donderdag den 23 Julij,
worden nog verkocht:
21 kisten JAP. SOIJA,
68 vaten MEEL,
11 oxhoofden ROODE BORDEAUX WIJN,
2000 kistjes Engelsche Zeep.
(2760) JOHN PRYCE & Co.

VENDUTIE

op Donderdag, den 23sten Julij 1863,
ten huize van den WelEd. Heer
J. F. HALKEMA,
op ***Goenoeng Saharie,*** wegens intrekking van het ***Hotel Willem II***, door
Schreuder & van der Crab,
van
overcompleete MEUBILAIRE GOEDEREN, als:
KASTEN, STOELEN, TAFELS, KNAPEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, enz., enz.
Voorts:
Wagens, Bendies, Paarden, Tuigen, enz.
(2678)

Op de Vendutie

van den 23sten Julij,
voor het Huis van den Heer **HALKEMA,**
op Goenong Saharie, zal alsnog voor goed worden verkocht:
een span hardloopende sterke overwaalsche WAGEN-PAARDEN (Valken.)
(2740) SCHREUDER & VAN DER CRAB.

VENDUTIE

à 1½ pCt. Vendu Salaris,
op Donderdag den 23 Julij 1863,
voor het Commissiehuis van
van den ABEELEN & Co.,
voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan,
134 Krandjangs Java Suiker,
91 Balen do. Koffij,
min of meer beschadigd gelost uit het Nederlandsche Schip *Joan*, Kapt. C. LA SEUR. (2706)

Op de Vendutie

van Vrijdag den 24 Julij e. k., bij
Cassalette & Co.,
zullen nog worden verkocht:
50.000 puike Manilla Sigaren,
Cortado No. 2, van het jaar **1861,**
bij kleine kavelingen. (2747)

Op de Vendutie

van Vrijdag, den 24 Julij e. k.,
bij
CASSALETTE & Co.,
zullen nog worden verkocht:
250 vaten puik Amerikaansch MEEL. (2748)

VENDUTIE

op Vrijdag, den 24sten Julij aanstaande,
voor het Commissiehuis van
CASSALETTE & Co.,
van eene factuur
Japansche Goederen.
als:
60 MARTEVANEN,
100 kisten à 36 kruikjes SOIJA,
10,000 BEZEMS, 25 rollen MATTEN, 200 dozijn POPPEN, verder:
bijzonder fraai Lakwerk,
als: DAMES WERKTAFELS, SPEELTAFELS, NAAIDOOZEN, HOMBREDOOZEN, CASSETTES, LIKEURKELDERS, BYOUTERIE-KISTJES, SAMBALBAKKEN, SPELDENDOOZEN en THEEKISTJES,
PORCELEIN-WERK,
waarbij PRACHTIGE VAZEN, 100 dozijn blaauwe en gekleurde KOPJES van de fijnste kwaliteit, WASCHSTELLEN, ETENSDRAGERS, RIJSTKOMMEN, enz., enz.
en een bijzonder fraai
ÆETSERVIES, geheel *compleet.*
(2688)

Op de Vendutie

van den 24sten Julij zullen nog worden verkocht:
285 stuks STROOHOEDEN.
50 riem PROPATRIA PAPIER.
40 vaatjes SPIJKERS.
1 vat TURFKOLEN.
1 kist DEURVEEREN.
1 kist CAPSULES.
10 kisten gekleurde MUURTEGELTJES.
(2753) CASSALETTE & Co.

Op de Vendutie

van Vrijdag 24 Julij e.k., zullen voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan, worden verkocht:
L U No. 1/4, vier kisten MEUBELEN,
alhier door zeewater beschadigd aangebragt, per Nederl. schip „*Hebé*" kapt. A. H. Kiehl.
(2690) CASSALETTE & Co.

Op de Vendutie

van Vrijdag 24 Julij e.k. zullen alsmede, voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan, worden verkocht:
C & C No. 2, 3, 7, 25 & 26,
Vijf kisten SPIEGELS,
alhier door zeewater beschadigd aangebragt, per het Nederl. schip „*Tonia*," kapitein K. D. Breuning.
(2689) CASSALETTE & Co.

Op de Vendutie

van 24 Julij zal door
Van Riet & Wijnveldt
alsnog verkocht worden:
1 nieuwe Handchais met lossen Bok,
1 Gebruikte „ id. id. id. id.
1 nieuwe Mylord Bendie.
2 goed gedresseerde Wagen- en Bendiepaarden, Koeijen, enz., enz.
(2766)

Op de Vendutie

van Vrijdag, 24 Julij e. k. bij
Cassalette & Co.,
zullen nog worden verkocht de volgende
Japansche Goederen:
100 kisten MANDJES,
100 „ DOOSJES,
30 verlakte SIRIEDOOZEN,
25 stel fijn verlakte BANKETTROMMELS op bladen,
24 doz. CHOCOLADE KOPJES,
200 BEDAK DOOZEN. (2746)

VENDUTIE

op Maandag 27 Julij 1863,
wegens vertrek,
voor het woonhuis van den WelEdGest. Heer
A. METZLER,
op **Rijswijk** nabij **Petodjo,** door
van Slooten, Morgan & Co.,
van eenen netten INBOEDEL,
bestaande uit: Spiegels en Schilderijen, Hang-, Kroon- en Tafellampen, Kasten, Ledikanten, Tafels, Stoelen, Knapen, Matten, Porcelein-, Glas- en Aardewerk; voorts nog: 1 Wagen, 1 Bendie, 1 span Zwarte Sandelwood Wagenpaarden, een bijzonder mooi Battak Rijpaard, Tuigen, Zadels, etc. (2754)

VENDUTIE

op den 24 Julij 1863, op *Salemba*,
ten huize van wijlen den WelEdGestr. Heer
J. L. KLOPROGGE,
in leven Lid der Weeskamer alhier, door
van Riet & Wijnveldt,
van den INBOEDEL.
(2700)

VENDUTIE

op den 27 Julij 1863,
voor het Commissiehuis van
Van Riet & Wijnveldt,
van diverse NEGOTIE-GOEDEREN, als:
Eene aanzienlijke partij Provisiën in Blik, in kleine Kavelingen geschikt voor huiselijk gebruik.
Tot sluiting eener factuur:
Eene partij CHAMPAGNE,
„ „ RHIJNWIJN MOUSSEUX,
PLEETEN BOUILLONS, LIKEURSTELLEN,
VORKEN en LEPELS, THEEBLADEN, etc.
Heeren, Dames en Kinder HOEDEN en PETTEN,
Een groot assortiment GLASWERK,
als: Ballons en Onderschotels voor hang- en tafellampen, Bier-, Wijn-, Bitter- en Illumineerglazen, Moderateur-Lampglazen,
Eenige kisten PARAPLUIEN,
prachtige Spiegels en Schilderijen,
Mail-Koffers, Horologie Kettingen, Scheermessen, Roskammen, Kantoorlampen, Copiëer Persen en Inkt,
2 kisten Haken en Oogen,
2 „ Blikken Koffij-Kannen,
2 Balen puik Rijtuiglaken,
PORCELEIN WERKEN, als: TÊTES-à-TÊTES, etc., etc. (2703)

Van Riet & Wijnveldt

zullen op hunne Vendutie van 27 Julij mede verkoopen:
20 kisten à 1 doz. **Haut Sauterne,** (merk BAOUR & Co.)
12 „ „ 1 „ **Champagne,** (merk MOET & CHANDON.)
Eene partij puike **Havanna Sigaren.** (2767)

Op de Vendutie

van 27 Julij 1863, zullen
VAN RIET & WIJNVELDT
verkoopen voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan:
MvD
B
No. 140/7. 149. 151 / 183/4. 156/7 159 **15 Balen à 250 ps.**
Jute Koffijzakken,
als zijnde beschadigd gelost uit het Nederland schip *Louise*, Kapt. P. BUIJS JR. (2770)

VENDUTIE

op Dingsdag, den 28sten *Julij* a. s.,
voor het Commissiehuis van
Gebrs. ROSELJE & Co.,
van
divers Aardewerk en Porselein,
Spiegels en Schilderijen, Japansch Lakwerk, als Naaidoozen, Papierdoozen en Sambalbakken, Kramerijen en Speelgoed, kistjes Timmermansgereedschappen, divers IJzerwerk, waarbij Vijlen, Bijtels, Bijlen, Hangsloten, Knippen en Grendels, stellen Lepels en Vorken, Messen met Ivoren heften, Theebladen, Blikken Emmers en Vogelkooijen,
Verder:
een partijtje Echte HAVANA SIGAREN,
100 kisten BOUSQUET ZEEP,
2 kisten Geparfumeerde ZEEP,
1 kist Jaconnette Dames ROBES,
2 kisten Pleeten LEPELS,
1 kist BORDUURWOL, bij gesorteerde Kavelingen,
en
268 Bossen Engelsch SPIJKER IJZER van ¼, ½ en ⅜ dm. (2764)

Op de Vendutie

van Dingsdag den 28sten Julij,
zullen bij
Gebrs. Roselje & Co.
worden verkocht:
5 aandeelen
in de Maatschappij tot Bevordering van Mijnontginningen in Nederl. Indie en.
3 do. in de Nederl. Ind. Escompto maatschappij.
(2765)

HOUT-VENDUTIE

op Woensdag, den 29sten Julij 1863,
op het *Heemradenplein*, door
JOHN PRYCE & Co.,
☞ *Aanvang ten 9 ure.* (2758)

VERKOOP VAN EFFECTEN.

op Dingsdag, den 28 *Julij* a. s., zullen

Gebrs. ROSELJE & Co.,

ten Elf ure

voor hun Commissiehuis verkoopen:

1 AANDEEL in het Bataviasche Praauwenveer.
6 do. in de Ned. Indische Escompto Maatschappij.
15 do. in de Javasche Bank.
10 do. do. do. do. met het regt op 5 AANDEELEN in de kapitaals-vergrooting.
2 AANDEELEN in de Nederlandsche Lloyd.
5 do. in de Javasche Zee- en Brand Assurantie Maatschappij.
5 do. in de Aziatische Zee- en Brand-Assurantie Maatschappij.
10 do. do. do. do.

(2707)

VENDUTIE

op Woensdag, 29 *Julij* 1863,

voor het Commissiehuis van

Van den Biesen & Co.,

van diverse NEGOTIE GOEDEREN, eene groote hoeveelheid BESSENSAP, puike WIJN AZIJN in kisten van 50 flesschen, en tot sluiting van rekening en zonder reserve:

diverse goed afgewerkte Inlandsche MEUBELEN,

LEKSTEENEN, eene groote partij TOKO TAFELS, djattihouten STELLINGEN, IJzeren BAKKEN voor dispensakasten, eene nieuwe BASCULE met gewigten.

Voorts:

eene groote partij ZEEP. Alles zonder reserve. (2756)

VENDUTIE

op Maandag, den 3den Augustus e. k.,

wegens vertrek:

ten huize van den Heer

C. HILL,

op het *Koningsplein*, door

CASSALETTE & Co.,

van deszelfs smaakvollen INBOEDEL.

Bijzondere vermelding verdienen:

Een Salon Ameublement met Ottomane,

bekleed met Groen Satijn Damast.

EEN BOUDOIR AMEUBLEMENT met blaauw Satijn Damast.

EEN zwart houten ROTTING AMEUBLEMENT.

TWEE CONFIDENTS à 3 PLACES, een Mosaique ETAGÈRE-KAST met Spiegels, CONSOLES met marmeren bladen, SPEELTAFELS, KNAPEN, Ovale en Ronde TAFELS met marmeren bladen, bij de laatste eene zeer groote,

VIER PR. GROOTE SPIEGELS MET SUPPORTS, (waarbij een paar nagenoeg 3 Ned. El hoog.)

4 stel groote SCHILDERIJEN, groote ronde en vierkante KARPETTEN, PENDULES, bronzen BEELDEN, LAMPEN met en zonder hangers van de beste Engelsche fabrikatien.

Eene fraaije Stereoscoop met Platen.

Een MELODIUM met TWEE KLAVIEREN, van *Boosey & Sons* te Londen, Een PIANINO (Vleugel) van *Broadwood & Sons* te Londen, beide uitmuntende Instrumenten.

Een groot BUFFET met Spiegelkast,

zeer fraai uitgewerkt.

Eene groote Eettafel,

met *12 mahoniehouten Inlegbladen*, met een daarbij behoorend *Buffet*, in hetwelk deze planken onzigtbaar bewaard kunnen worden.

Verder:

Groote GLAZEN-KASTEN en SPIEGELKAST met 3 deuren, SCHUTSELS, TOILETTEN en WASCHTAFELS met marmeren bladen, mahoniehouten LINNEN- en HANGKASTEN, IJZEREN LEDIKANTEN.

En

fraai **Pleet-, Glas- en Cristalwerk,**

Eene Amerikaansche IJskist.

Benevens:

3 spannen WAGENPAARDEN.
1 goed gedresseerd SYDNEYPAARD.
Een ENGELSCHE VIS-À-VIS.
Een STADSWAGEN.
Nagenoeg nieuwe ENGELSCHE TUIGEN, ZADELS, Eene GRAS-SNIJMACHINE, Steenen TUINROL en WATERKAR met Paard en Tuig.
IJzeren BLOEMTAFELS, BLOEMEN in potten, en verder alles wat tot eene goed geordende Huishouding behoort.

Op ZONDAG, den 2den Augustus te bezigtigen. (2745)

Het *Kollegie van Boedelmeesteren* maakt bekend, dat op den *27sten Augustus 1863*, in zijn Lokaal in het openbaar zal worden verkocht, het bij het Kollegie verbonden

Twee duizend acht honderd en zeventig, Vier duizend vier honderdste gedeelte (2870/4400),

in een stuk TUIN- en ZAAILAND, bebouwd met een Steenen huis met pannen gedekt, gelegen in het Westerveld, Blok N, Deel sub No. 5, buurt of Wijk *Land Kemang*, bij de verponding geregistreerd onder No. 5596, toebehoorende aan den Inlander ABDUL SALAM en de Inlandsche vrouw NORAIJNIE, en belast met eene hypotheek groot *f* 22,000.—.

Namens het Kollegie voornoemd,
De Secretaris,
C. F. BUSSCHER.

Batavia, den 8sten Julij 1863. (2666)

Op nieuw ontvangen:

CONSTANTIA WIJN,

op 1/1 en 1/2 flesschen.

(2763) VAN RIET & WIJNVELDT.

De Ondergeteekende Agenten der **Bataviasche Weeskamer alhier**, welk Kollegie in Administratie heeft den faillieten Boedel van **J. F. HECKLER**, zullen op den 30 dezer door tusschenkomst van het Vendu-Departement ter deze plaatse, publiek verkoopen:

ca. 5777 stuks nieuwe Europ. Zakken.
17950 „ „ Chinesche Zakken.
2 Praauwen Sampangs groot ieder 14 Koij.
1 Praauw Sampang groot 12 Koijangs.
1 „ „ „ 10 „
1 „ „ „ 7 „
1 „ „ „ 6 „
10 WANMOLENS.
12 DOMMEKRACHTEN.
5 IJzeren GELDKISTEN.
6 DATJINGS.
2 BALANSEN met Schalen en Gewigten.
1 BASCULE

en eenige diverse Goederen.

De Agenten der Bataviasche Weeskamer,
VAN ZADELHOFF,
F. V. WAARDENBURG.

Indramaijoe, 10 Julij 1863. (2686)

Ontvangen per Mail:

Tafelmessen.
Pennemessen.
Zakmessen.
Jagtmessen.
Dolken.
Scheermessen.
Scharen

allen uit de gerenomeerde fabriek van *Rodgers*,

Kruidhorens.
Hageltasschen.

Stellen Gouden Knoopen,

waaronder met echte Steenen.

Gouden Vest- en Halskettingen.

(2762) JOHN PRYCE & Co.

ROB BOYVEAU LAFFECTEUR,

van *Dr. Giraudeau de St. Gervais.*

(2750) L. PLATON.

Bij J. M. VAN WALCHREN

Uitgezochte en uitmuntend slaande

KANARIEVOGELS.

(2723)

Ontvangen per de schepen „*Louise*" en „*Bougainville.*"

CANONWIJN in vaten (superieure kwaliteit).
„ kisten van 4 dozijn.
WIJN, *St. Julien Baour*, in kisten van 4 dozijn.
„ *Cruse & fils frères* „ „
CHAMPAGNE, *Leleagard & Co.* in kn. „ 12 & 24/2 fl.
„ *Vve. Cliquot*, „ „ „ „ „
MUSCAT FRONTIGNAN „ „ „ „ „

MALAGA, MADERA,

Bourgogne Wijnen, als:

Chamberlin, Nuits, Volnay, Romanée, (merk *A Kermel*).

HERMITAGE, *Monier de la Sicerane.*

ROODE PORT, WITTE PORT, SHERRY CORDIAL (van *Peters*), VRUCHTEN op BRANDEWIJN, in kisten van 12 & 24/2 fl., MARASCHINO, JAMAICA RHUM, RIJNWIJNEN, GELEIJEN, SALADE-OLIE, AZIJN À L'ESTRAÇON, PETITS POIS, PATÉS DE FOIE GRAS TRUFFÉS, TRUFFELS, &c., &c.

(2675) **L. PLATON.**

Zeer Fijne Havanah Sigaren

van het gunstig bekende merk, op nieuw ontvangen, als:

Uppman	Trabucos	in	kistjes	à	100	ps.
London	id.	„	„	„	50	„
Soerabaija	id.	„	„	„	25	„
Batavia	id.	„	„	„	25	„

(2692) WINSSER, DE LANGE en Co.

Société Hygiénique,
Rue de Rivoli, No. 79 á Paris.

Incontestablement la premiere Parfumerie du Monde, seul Dépôt á *Batavia*, chez Mr. W. LOONEN en Co.

(2679) COTTAN en Cie.

Volgens bovenstaande advertentie als eenige Depôthouders der *Société Hygiénique* te Parijs, nemen wij de vrijheid de verbruikers dier Parfumeriën opmerkzaam te maken, dat iedere flesch en pakje voortaan met den naam onzer firma zal gestempeld zijn, en daardoor van alle nagemaakte en vervalschte te onderscheiden.

(2680) W. LOONEN & Co.

Binnen weinige weken zal bij den Ondergeteekende verkrijgbaar zijn:

De **nieuwe Atlas** van den Indischen Archipel, door de Heeren **Oehler & Cronenberg** vervaardigd, bestaande uit 14 Bladen à *f* **20.—**

Deze ATLAS wordt mede afgeleverd als:

KAART van den
Indischen Archipel in 10 bladen op linnen met rollen.
Idem van **Java** in 4 bladen op linnen met rollen.

Te zamen voor den prijs van *f* **40.—**

De aflevering geschiedt à Contant.

H. M. VAN DORP.

BATAVIA, 1863. (2743)

ONTVANGEN

per Johannes Christiaan:

IJZEREN BRANDKASTEN,

in diverse **Dimensiën** van *Price & Chubb.*

Merinos Borstrokken.
Reiszakken en Scheeretuis.
Cowan's Scheerriemen.
Chubb's patent Hangsloten.
id. id. Trommelsloten.

PHOTOGRAPHISCHE EN TEEKEN ALBUMS in diverse soorten.

Zilveren Horologiën van *Benson.*

Werkdoosjes.
Telescopen en Microscopen.
Vergrootglazen.

Bij

(2761) JOHN PRYCE & Co.

Ontvangen:

een keurig assortiment

BOUQUETS & BLOEMEN

in diverse soorten,

zoo als ook eene groote partij

prachtige WAAIJERS.

(2755) B. CHARLES, *Toko Senin.*

Landgoed Tandjong West.

Steeds te verkrijgen:

Versche toebereide

BOTER EN KARNEMELK.

Zoo als ook **zuiver bereide gecondenseerde MELK.**

Bestellingen of aanvragen gelieve men bij den Heer B. CHARLES, Toko Senin, te doen. (2736)

PRAAUWENVEER EN WERF

van de

Wed. VAN DER MEULEN.

Verkrijgbaar:

STEENKOLEN,

bij kleine hoeveelheden aan de werf te ontvangen, dan wel aan boord van de schepen geleverd.

Diverse RONDHOUTEN en DJATTIHOUTEN PLANKEN, gezaagd volgens de op te geven maat.

Repareren van sloepen en het maken van divers HOUT- en IJZERWERK voor de schepen.

(2722)

Magazijn van Papier en Schrijfbehoeften

van

H. M. VAN DORP.

Op nieuw ontvangen en steeds in ruime sortering voorhanden:

Best Hollandsch PROPATRIA, afgesneden en onafgesneden à *f* 9.— per riem en lager.

VELIJN-PAPIER, gewoon en vergé, zwaar, glad en fraai van tint à *f* 9.— en lager.

do. do. in superieure kwaliteit.

Fijn blaauw en wit POST, à *f* 3.— per kwart riem.

do. do. fijnere en zware soorten, groot formaat tot *f* 7.— per kwart riem.

Billet-Papier, Papier illustré, Papier de Luxe,

Groot en klein Mediaan, Kardoes-Papier, Drukmediaan.

Amerikaansche, Hollandsche, Engelsche en Fransche **INKTSOORTEN.**

ENVELOPPEN, *groote en kleine, met en zonder linnen*, geele, witte en andere kleuren.

Stalen en Ganzen PENNEN, Engelsche GELDLAADJES, SPEELKAARTEN, PERGAMENT-PAPIER, LEIJEN, BIBLIORAPHTEN; COPIEER-PERSEN, TEEKENBEHOEFTEN, CAHIERS-LEIJEN, enz.

LIJSTEN VOOR SCHILDERIJEN EN PHOTOGRAPHIEN.

Photographische Albums. (2673)

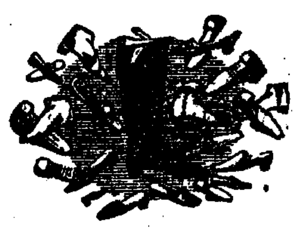

N. PASCAL,

Sluisbrug,

Fabriekant van Schoenen en gros en détail,

heeft de eer het publiek van *Batavia* en *Java* te berigten, dat zijn **MAGAZIJN** ruim voorzien is van

HEEREN-, DAMES- EN KINDERSCHOENEN,

en dat hij een ***aanzienlijk rabat*** geeft bij verkoop ***à Contant.*** (2719)

Photographische TYPEN van Java à *f* 2.— per stuk.

Te bekomen bij den Boekhandelaar

(2658) H. M. VAN DORP, te *Batavia.*

De nieuwe ETAPPE KAART van Java,

zamengesteld door den Kapitein der Genie W. F. VERSTEEG,

zal, zoodra die verkrijgbaar gesteld is, bij den ondergeteekende te bekomen zijn:

I. Opgeplakt met Rollen.
II. Op Linnen geplakt, in Koker, zakformaat.

(2742) H. M. VAN DORP.

Aandeelen in de Ned. Indische Escompto Maatschappij te koop.

Te bevragen bij

(2751) H. M. VAN DORP.

Societeit de Harmonie.

STAFMUZIJK

op Donderdag den 23sten Julij 1863, des avonds ten 8 ure.

Namens de Directie,

(2720) L. J. BOUMAN, *Secretaris.*

De Inteekening op de *Bataviasche Stoomboot-Maatschappij*, tot bevordering van gemeenschap van

Cheribon, Tagal en Pekalongan, (Palembang en de Lampongs),

blijft opengesteld **tot Ultimo Augustus**, als volgt:

Te *Cheribon*: bij de Firma GEBR. SCHALLIG & Co.
» *Tagal*: bij de » A. J. VAN DER VOORT.
» *Pekalongan*: bij de » M. NEUMANN.
» *Samarang*: » » SOESMAN & Co.

Men wordt beleefdelijk verzocht de bewijzen van inteekening zoo spoedig mogelijk in te zenden.

(2715) C. J. BATTEN.

Wie heeft ooit als lijder in het groot Militair Hospitaal gelegen, of zijne vrienden aldaar bezocht, en niet de dringende behoefte gevoeld aan eene degelijke Bibliotheek? De aankoop en de verzameling eener zoodanige Boekerij mij opgedragen zijnde, breng ik bij deze openlijk mijnen dank toe aan den edelen gever van het schoone boekwerken. Daar door het ophouden der avondvendutien elke gelegenheid ontnomen is om op eene goedkoope wijze aan goede lectuur te geraken, wensch ik in 't belang der lijders, dat het goede voorbeeld eene ruime navolging vinde.

(2671) H. RULEMAN VOGET.

President en Directeuren der Javasche Bank

maken bekend, met aanvulling van het op 23 November 1862 gearresteerd en 8 Julij 1863 gewijzigd Tarief van disconto en renten, dat van af 18 Julij 1863, bij het Hoofdbureau te *Batavia*, zoowel als bij de Agentschappen te *Samarang* en *Soerabaija* zal berekend worden voor:

Rente op beleening van KOPER, TIN en LOOD $6\frac{1}{2}$ pCt. 's jaars.

De beleeningen worden gesloten volgens de voorwaarden van het Octrooi en Reglement der Javasche Bank (*Staatsblad* 1859 no. 98), en zal ter bepaling der waarde worden aangenomen die van de ruwe grondstof.

President en Directeuren voornoemd,
C. F. W. WIGGERS VAN KERCHEM,
President.
G. HOEVEN,
(2667) *Secretaris.*

President en Directeuren der Javasche Bank

maken bekend, met aanvulling van het op 25 November 1862 gearresteerd en 8 Julij 1863 gewijzigd tarief van disconto en rente, dat van af 18 Julij 1863 *Wisselbrieven*, getrokken uit eenige plaats in *Nederlandsch Indië*, en aangeboden ter woonplaats van den betrokkene, ... zullen worden gedisconteerd bij het Hoofdbureau der Javasche Bank of hare agentschappen tegen $7\frac{1}{2}$ pCt. 's jaars.

De aangeboden stukken moeten zijn gezegeld en voldoen aan alinea *a* van artikel 14 van het octrooi en Reglement, en gevolgelijk voorzien zijn van twee of meer goede handteekeningen.

President en Directeuren voornoemd,
WIGGERS VAN KERCHEM,
President.
G. HOEVEN,
(2668) *Secretaris.*

Bij G. KOLFF & Co. te *Batavia.*

DE GULDENS EDITIE,

Compleet in 32 deelen. Uitgezochte roman Lectuur voor slechts *f* 40.—

Afzonderlijke Deelen ad *f* 1,50.

Mede te Samarang bij

(2763) DE GROOT, KOLFF & Co.

MRS. BAUDRY & HERMENT FILS,

CARROSSIERS,

récemment arrivés d'*Europe*, ont l'honneur d'informer le public qu'ils viennent d'ouvrir

un magasin de Voitures,

ainsi qu'un

Atelier de Sellerie et Carrosserie.

Cet établissement est situé à côté des Magasins de MM. *W. Loonen & Co.*

CONSTRUCTION et RÉPARATION de VOITURES.

Objets de SELLERIE et CARROSSERIE. (2710)

WAGENVERHUURDERIJ

Herendrechtslaan,
van den Ondergeteekende
Te verkrijgen:

Wagens . . van *f* **3,50.**
Palanquin „ **4,—.**

H. JACOBS,

(2687) achter het Gebouw van het *Hooggeregtshof.*

MEUBEL-MAGAZIJN.

TOKO SENIN,

van

B. CHARLES.

Steeds voorzien van alle soorten van

MEUBELS,

beveelt zich aan tot de uitvoering van alle soorten van **Commissiën, verzending en verpakking van goederen, enz.** tot zeer matige prijzen.

(2744)

PILLEN EN ZALF
van **Holloway**, bij
(2759) JOHN PRYCE & Co.
Bij partij met aanzienlijk rabat.

Ontvangen:
ZADELS,
Zweepen, Karwatsen, Wandelstokken,
Lijsten, Albums en Carnets
voor Photographiën,
SCHAAK-, DAM- en DOMINOSPELLEN,
Pendules, Spiegels en **Schilderijen,**
Geld-, Messen- en Sleutelmanden,
IJzeren POTTERIJEN, WATERKETELS, STRIJKIJZERS, KOEKEPANNEN, en andere Keukengereedschappen,
IJZEREN- en KOPEREN HANGSLOTEN,
Parfumeriën der Societé Hygiénique,
NAGEL-, TAND- en HAARSCHUIJERS,
Etagère Voorwerpen,
THEE- en SIGARENKISTEN, Heeren en Dames NECESSAIRES, VETERBANDEN, LINNEN BANDEN, FLUWEELEN LINTEN, enz.
(2681) W. LOONEN & Co.

Ontvangen:
Eene bijzonder fraaije collectie
PHOTOGRAPHIE ALBUMS,
waaronder een voor 200 portretten, alle nieuw genre en keurig bewerkt.
(2655) H. M. VAN DORP.

JAVA-BODE.

HEEREN INTEEKENAREN op dit blad, die hun Abonnement voor het Tweede halfjaar 1863 wenschen te continueren, worden beleefd verzocht hiervan zoo spoedig mogelijk kennis te geven aan den Ondergeteekende of aan de Agenten, aan 't hoofd der Courant bekend gesteld, met bijvoeging van de Abonnementsgelden, onder herinnering, dat de betaling hiervan *vooruit* behoort te geschieden. Op de Buitenbezittingen waar geene Agenten zijn, kunnen opgave en betaling geschieden aan de Agenten der Stoomschepen van den Heer W. COBES DE VRIES.

Abonnementsprijs per halfjaar.

BATAVIA................ *f* 12,50.
BUITEN BATAVIA.......... „ 15,—.
CHINA en JAPAN.......... „ 17,50.

MAIL-EDITIE.
Abonnementsprijs per jaar.

BATAVIA........................ *f* 20,—.
BUITEN BATAVIA en voor NEDERLAND „ 25,—.
Brieven franco.
(2659) H. M. VAN DORP.

MACHINERIEN.
PAUL VAN VLISSINGEN & DUDOK VAN HEEL
en
Van Vlissingen, van Heel & Derosne, Cail & Co., *Amsterdam*.

De Ondergeteekenden, Agenten van genoemde fabriekanten, hebben thans ***alhier***, te ***Samarang*** en ***Soerabaija*** ten verkoop gereed liggen:

Een **SUIKERMOLEN** met cylinders van 24³/₈ × 51 Eng. duimen met Waterwerk, 2 stel kamraderen, **Stoommachine** van 16 p. kr, met ketel van 20 p. k., hooge drukking, (liggende ***alhier***).

Drie compleete **DISTILLEER-TOESTELLEN** ter vervaardiging van Arak, waarvan 2 voor 16000 en een voor 21000 litres stroop in 24 uren te verwerken, een toestel **alhier** en 2 te **Soerabaija** liggende.

Een **SUIKERMOLEN** met Cylinders van 28 × 56 Eng. duimen, met een dubbel stel kamraderen en waarlooze cylinder, om zoowel door Water als door Stoom te kunnen worden gedreven, liggende te ***Samarang.***

Twee Compleete **VACUUM-INSTALLATIËN**, ieder met éene pan van 7¹/₂ Eng. voeten diameter, een toestel ***alhier*** en het andere te ***Soerabaija*** liggende.

Eene Compleete **STOOMMACHINE** (horizontaal) van hooge drukking, ter drijving van een luchtledig toestel met 2 pannen van 7¹/₂ Eng. voeten.

Een **SUIKERMOLEN**, met cylinders van 24³/₈ × 51 duimen, aan eene zijde van kamwielen voorzien, liggende te ***Soerabaija.***

Twee **SUIKERMOLENS** met cylinders van 19⁵/₈ × 35¹/₂ Eng. duimen, waarvan een met Waterwerk, een ***alhier*** en een te ***Soerabaija*** liggende.

Eenige **CRUSH-** of **BREEKMOLENS**, om met de hand of met stoom gedreven te worden, liggende ***alhier*** en te ***Soerabaija.***

Eenige stellen **SUIKERPANNEN** voor Batterijen in verschillende afmetingen met brandwerk compleet, liggende te ***Soerabaija.***

Een **STOOMWERKTUIG** van 4 paarden kr. hooge drukking zonder Stoomketel, liggende te ***Soerabaija.***

Gesmeed ijzeren **ASSEN** voor Suikermolens van diverse dimensiën, van af 9 Eng. voeten × 11¹/₈ duim tot 6¹/₂ Eng. voeten × 7⁵/₈ duim diameter, liggende ***alhier*** en te ***Soerabaija.***

Een compleet **GAZTOESTEL** tot verlichting van privaat woningen of publieke gebouwen met lampen etc., geheel compleet, liggende te ***Soerabaija.***

Drie ijzeren **HIJSCHKRANEN**, ieder hebbende een Draagvermogen van 4000 kilos, liggende ***alhier*** en te ***Soerabaija.***

Twee complete geheel ijzeren **TABAKSPERSEN**, liggende te ***Soerabaija.***

WAARLOOZE DEELEN voor Vacuums- en Stoomketels, als: ***Barometerglazen***, ***Peilglazen***, ***Kijkglazen***, ***Thermometerschalen***, Pitten voor ***Locatelli-Lampen***, etc., liggende te ***Soerabaija.***

Een **SUIKERMOLEN** met cylinders van 30 × 56 Eng. duimen, liggende te ***Soerabaija.***

Zes compleete **VOEDING-MACHINES** voor Stoomschepen met cylinders van 7 en 8 duim diameter.

Te ***Amsterdam*** zijn voorts nog in aanmaak ter spoedige uitzending in Depôt:

Twee luchtledige **TOESTELLEN**, ieder met 2 Pannen van 7½ Eng. voeten diameter met Machine, Ketels etc. geheel compleet; en

Vier-en-Twintig **CENTRIFUGES** met Drijfwerk compleet met beweging van onderen, en in stellen van 2, 4 of 6 stuks.

Nadere opgaven en teekeningen verkrijgbaar bij
CORN. BETH, te ***Soerabaija.***
E. J. EVERTS, te ***Solo*** en bij
de Agenten,
(2625) DÜMMLER EN Co., te ***Batavia.***

KOST EN INWONING,
Hoek Gang Secretarielaan.
Wed. WILDANGER,
(2737) *Mooijen.*

Batavia English Library.
Received per Mail,
Slaves of the King,
True as Steel,
A visit to Japan,
also all the latest Magazines and Periodicals.
WILLIAM T. FRASER,
(2694) *Secretary.*

De ondergeteekende heeft de eer het *Bataviaasch* publiek te berigten, dat het schip ***Castilian***, met eene lading van
1300 TONNEN IJS,
voor deze plaats bestemd, den 18 Mei jl. is uitgezeild, en dat een geregelde aanvoer voortaan zal plaats hebben.
W. B. PEARSON,
Agent der Tudor Ice Company.
BATAVIA, 18 Julij 1863. (2685)

The Undersigned begs to inform the public of *Batavia*, that the ship ***Castilian*** with
1300 Tons of ICE,
on board, left for this Port on the 18th of May last, and that a constant supply will be kept up.
(Sd.) W. B. PEARSON,
Agent Tudor Co.
BATAVIA, 18 Julij 1863. (2684)

PEDATTI-ASSEN MET BUSSEN
en
KAR-ASSEN,
vervaardigd naar de doelmatigste Modellen, zijn tot billijke prijzen verkrijgbaar:
te *Samarang* bij de Heeren DORREPAAL & Co.,
te *Soerabaija* bij de Heeren B. KOPERSMIT & Co. en
te *Batavia* bij HAAGER & SCHUURMAN. (2712)

PHOTOGRAPHISCH ATELIER
van
C. K. LOURAN,
Batoe Toelies.
Dagelijks geopend van **8 tot 10 uur** des ochtends. (2712)

HET PHOTOGRAPHISCH ATELIER
van
WOODBURY & PAGE,
op RIJSWIJK is dagelijks, uitgezonderd Vrijdags, geopend van half 8 tot 10 uur 's morgens.
GEZIGTEN en TYPEN van *Java.*
AFDRUKKEN van negatieve PORTRETTEN, ten vorigen jare genomen, zijn te bekomen à *f* 2,— per stuk. (2657)

Blijkens acte, dd. Batavia 20 Julij 1863 no. 90, voor mij gepasseerd, is de heer DAVID SCHUURMAN, koopman alhier, op ultimo Junij 1863 uitgetreden als vennoot der alhier canterende firma
HAAGER & SCHUURMAN,
terwijl de aanblijvende leden, de heeren mr. THEODORUS SCHUURMAN JOHANNESZOON en SEBASTIAAN JACOBUS VAN DER MEULEN, de zaken onder dezelfde firma en geheel op den bestaanden voet zullen voortzetten voor den tijd van vijf jaren, te eindigen op ultimo December 1867.
(2755) HERKLOTS, *Notaris.*

VAN ARCKEN & CO.
Om alle verdere onaangenaamheden met eigenaren van bij ons in reparatie zijnde Horologiën voor te komen, nemen wij de vrijheid nogmaals te herinneren, dat alle reparatiën niet aan hier ter plaatse ons bekende gevestigden toebehoorende, slechts à contant afgegeven worden. (2738)

Mr. PHILLIPS,
Chirurg-Dentist,
Lid van de Odontological Society te Londen,
is dagelijks te spreken ten huize van de Heeren WOODBURY & PAGE, op *Rijswijk.* (2660)

De Heer H. A. VAN MARLE is van af heden als DEELGENOOT in onze firma opgetreden.
A. HARMSEN & Co.
AMBOINA, 1 Julij 1863. (2727)

De ondergeteekende beveelt zich voortdurend aan vooral wat betreft:
Boekbinderij, Linieërfabriek, Lithographie.
(2714) H. M. VAN DORP.

WILLIAM HENRY HALL,
Shipping and General Commission Agent,
(2713) ***BATAVIA.***

Een MAN van middelbaren leeftijd, die sedert vele jaren op zee heeft gevaren en sedert de laatste twaalf jaren als gezagvoerder zoo wel op den Indischen Archipel als ook op de kusten van China en de Engelsche Koloniën heeft gevaren, bekend met het Hollandsch, Maleisch en Engelsch, gehuwd en eene kleine familie hebbende, wenschte eene betrekking aan land te krijgen; hij is van goede getuigschriften voorzien.
Iemand hierop reflecterende gelieve zich te adresseren ten Burele van dit Blad onder letter M.
BATAVIA, den 20 Julij 1863. (2726)

Een solide PERSOON, zeer werkzaam zijnde, door ondervinding en studie begaafd met erkende capaciteiten, nuttige en voordeelige relatiën kunnende aanbrengen, wenscht zich te verstaan met iemand van onbesproken gedrag, die toereikend vermogen kan verschaffen tot oprigting of overneming eener Handelszaak of Industriëele onderneming.
Brieven bij den Uitgever dezer Courant onder No. 2734. (2734)

Te koop tot verminderde prijzen:
SIROPS ASSORTIS, VRUCHTEN op Water, COGNAC *Otard Dupuy & Co.*, COGNAC *Vve. Rudelle*, HAUT SAUTERNES, HAUT BARSAC, ABSYNTHE, CONSERVES ASSORTIES, FOIE D'OIE TRUFFÉS *de Henry*, JULIENNES, CHAMPIGNONS, PRUIMEN D'ENTE, POSTPAPIER, EAU DE LA FLORIDA, EAU DE COLOGNE, PORCELEIN,
een groot assortiment HEMDEN,
BORSTEN van HEMDEN, DASSEN, GEKLEURD FLANEL, JAPONNEN BARÈGE SATINÉ, BARÈGE in stukken, LINTEN, ZWARTE KANT, ZADELS, BYOUTERIEN, &c., &c.
(2674) L. PLATON & Co., *in liq.*

Te Koop:
HET HUIS van, en bewoond door
Mr. L. BUIJN.
(2727)

Te Koop:
Voor *f* 800.— Contant.
Een HANDCHAIS, zoo goed als nieuw, met Lantaarns, Zweep en Hoed, een span deugdzame **Wagenpaarden** (Isabellen), twee Engelsche TUIGEN met Pleet Gemonteerd.
In Gang MENDJANGAN achter Parapattan, bij
(2749) A. S. WARMOLTS.

Te Koop:
Een **HUIS** op *Rijswijk*, thans geoccupeerd door de Heeren *Brandon & Co.*
L. PLATON & Co.,
(2676) *in liq.*

Te Koop:
Een steenen HUIS met pannen gedekt en dito bijgebouwen,
staande en gelegen op perceel No. 8989 in den ***gang Kamatjoran.***
Informatiën bij
(2661) VOERMANS qq.

Te Koop of Te Huur:
Een ruim **PAKHUIS**, gelegen achter de Oude Beurs.
L. PLATON & Co.,
(2677) *in liq.*

TE HUUR **Een Pavilloen** bestaande uit twee Kamers met Galerij, Bediendenkamer, Tuin en Stal, gelegen op een der beste standen van Batavia. Adres bij den *Uitgever van dit Blad.* (2693)

Te Huur:
Met 1o. Augustus e. k. het HUIS op Molenvliet, thans bewoond door Notaris *Herklots.* (2729)

Te huur
met 1o. September aanstaande: een **HUIS** van *f* 120 's maands op Goenong Saharie, thans bewoond door den Heer BASTIAANSE.
Te bevragen bij
(2725) REYNST & VINJU.

TE HUUR
of, onder zeer voordeelige voorwaarden te KOOP, het aangenaam gelegen Woonhuis te *Bidara Tjina*, naast het ***eerste Post-Station***, laatst bewoond door den Heer POOL, welk huis onlangs belangrijke Reparatiën en verbeteringen heeft ondergaan, zijnde hetzelve te bevragen bij
(2716) CASSALETTE EN Co.

De Pillen van Holloway.
De ouders moesten van tijd tot tijd aan hunne jonge kinderen eenige van deze pillen ingeven. Dezelve zuiveren het bloed, en zijn een behoedmiddel tegen de ziekten waaraan kinderen zijn blootgesteld zooals: mazelen, pokken, enz. De pillen zijn zoo onschadelijk in hare werking, dat zij het zwakste gestel hoegenaamd geen letsel doen.
Doosjes Pillen. à *f* 1— *f* 3.— *f* 5.—.
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.
Steeds à kontant te verkrijgen:

Te Batavia	bij	S. B. van Kleeff & Co.
» »	»	Schreuder & van der Crab.
» Soerabaija	»	D. Mauritz Martens.
» »	»	J. J. van den Muijsenberg.
» Probolingo	»	Zimmermann & Co.
» Banjoemaas	»	M. S. Cheriman.
» Poerworedjo	»	J. Kalden.
» Djokjokarta	»	Koe Djamboe.
» »	»	Wed. C. W. van der Laan.
» Soerakarta	»	M. J. Hanssens.
» Tagal	»	Mevr. de Wed. van Dort.
» »	»	A. J. van der Voort.
» Cheribon	»	W. Galistan.
» »	»	M. Blok & Co.
» Buitenzorg	»	A. J. van der Voort.
» »	»	Schreuder & van der Crab.
» Tjandjoer	»	Schreuder & van der Crab.
» Salatiga	»	Q. M. B. Regensburg.
» Samarang	»	G. C. T. van Dorp, H. L. de Lyon, de Groot, Kolff & Co., Joosten & Co. en bij Soesman & Co.

(2663)

De ondergeteekende zijne zaken overgedaan hebbende aan de heeren
van den Abeelen & Co.
bedankt bij deze zijne geëerde begunstigers voor het vertrouwen in hem gesteld en verzoekt zijne Debiteuren vriendelijk hun Debet aan te zuiveren.
(2741) MUNDER.

Debiteuren der Firma ***Brandon & Co.***, worden nogmaals beleefd, doch dringend verzocht, hun DEBET over de jaren 1858, 1859, 1860, 1861 en 1862, aan te zuiveren, indien zij zich voor geregtelijke vervolging willen vrijwaren. (2662)

Vertrekkende Personen.
A. Woodbury verlaat *Java.* (2732)

Bataviaasch Prauwenveer.
De stoomer **Tjiliwong**, is bestemd tot het afhalen en aan boord brengen van PASSAGIERS van stoomschepen.
Vertrekt ten 7 ure des morgens.
Ligplaats binnen den kleinen boom. (2711)
Slechts weinig bagage kan worden medegenomen.

Stoomvaart in den Indischen Archipel.
Het vertrek der Stoomschepen gedurende de maand **JULIJ** 1863, is geregeld als volgt:

VAN BATAVIA.
naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE, den 1sten en 15den.
naar SAMARANG en SOERABAIJA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten Julij.
naar BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG, den 8sten.
naar BENKOELEN en PADANG, den 25sten.

VAN SOERABAIJA.
naar SAMARANG en BATAVIA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten Julij.
naar MAKASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN, den 15den.
naar BAWEAN en BANJERMASSING, den 27sten.

Nadere inlichtingen te bekomen op de Stoombootkantoren in de stad, bij W. COBES DE VRIES, te *Batavia* en NIEUWVELD en SCHUIJMER, te *Soerabaija*, te *Samarang*.
(2718)

Vracht en Passage naar **CHERIBON**
wordt aangeboden met het Nederl. fregatschip
LOUISE,
Kapt. P. BUIJS, Jr.,
om in de tweede helft dezer maand derwaarts te vertrekken.
Nadere informatiën bij
de Agenten,
(2696) DÜMMLER en Co.

Vracht en Passage naar Tjilatjap
wordt aangeboden met het Ned. Schip
Kon. Ned. Yachtclub,
Kapitein J. L. ZACK.
Nadere informatien bij
de Agenten,
(2757) VAN OMMEREN, RUEB & Co,

Naar PADANG
wordt VRACHT en PASSAGE aangeboden met het Nederl. Schip
India Packet,
Kapit. G. DIEPERING,
om den **25**sten van hier te vertrekken.
Nadere informatien bij
de Agenten,
(2699) E. MOORMANN & Co.

Voor passage naar **AMSTERDAM**
wordt aangeboden het snelzeilend Nederlandsch schip
LOUISE.
Kapitein BUIJS,
hebbende zeer goede inrigting voor Passagiers en varende een geëxamineerd Scheepsdocter.
Vertrek 1ste helft van Augustus.
Informatien bij
de Agenten,
(2708) DÜMMLER en Co.

Passage naar Nederland.
Om den 10den Augustus van hier te vertrekken wordt Passage aangeboden met het snelzeilend Ned. Campagnie Fregatschip
d' ELMINA,
Kapitein **HÖRNER,**
hebbende nog twee hutten disponibel.
Adrès bij
de Agenten,
(2744) J. CEZARD & Co.

Passage naar Nederland
wordt aangeboden met het Nederlandsch Barkschip
Henriette Geertruida,
kapitein F. C. DE BOER,
om tegen half Augustus te vertrekken.
Nadere informatiën bij
de Agenten,
(2695) DÜMMLER & Co.

DE JAVASCHE BANK.

II.

Wij noemden in ons vorig nommer Banken credietinstellingen tot vergemakkelijking en bevordering van den handel en het verkeer. Hetzelfde schoone en verhevene doel kunnen zich echter ook particuliere personen, bankiers genaamd, voor oogen stellen en deze doen dit dan op driederlei wijze gewoonlijk. Vooreerst verzamelen zij alle zich in een land bevindende, doch hier en daar verspreide kapitalen, die wel hun ontstaan aan de vlijt en spaarzaamheid van verschillende personen te danken hebben, maar nog ongebruikt daar heen liggen, om ze allen gezamenlijk ten dienste van handel en nijverheid te doen strekken; ten tweede bevorderen zij zoo veel mogelijk zoowel voor industrieelen als voor handelaren, het zich verschaffen van het voor hunne ondernemingen benoodigde kapitaal, en eindelijk vergemakkelijken zij het verkeer, door zich te belasten met den zoogenaamden wisselhandel, waardoor het lastige en zeer kostbare transport van muntspetien vermeden wordt. Van hoeveel nut echter deze personen ook steeds mogen geweest zijn of nog zijn, zoo is het duidelijk, dat zij, hoe groot hun kapitaal ook moge wezen, als op zich zelven staande personen, minder het algemeene vertrouwen kunnen genieten, en dat zij dus, daar hierbij nog komt, dat zij in minder uitgebreide relatien kunnen verkeeren, en dat de middelen waarvan zij zich kunnen bedienen, altijd minder volmaakt zijn, dan die eener maatschappij, daarmede nimmer zullen kunnen wedijveren. Een vereeniging van personen, het zelfde doel beoogende, zal dus immer meerder kans van slagen hebben. Vooreerst toch zal er over een veel grooter kapitaal beschikt kunnen worden, daarbij zal zij door hare talrijke aandeelhouders veel spoediger algemeen bekend zijn, zoodat zij oneindig meer waarborgen aan het publiek kan verschaffen, dan particulieren immer in staat zullen zijn te geven. Een maatschappij heeft dus als zoodanig reeds veel voor. Vroegtijdig is dit dan ook reeds ingezien geworden, en reeds in de 15e eeuw hebben zich eenige personen vereenigd, om te zamen en voor gezamenlijke rekening te trachten dat doel te bereiken, waarnaar tot dien tijd toe alleen nog slechts afzonderlijke op zich zelven staande personen gestreefd hadden, maar met de zelfde middelen, hoe zeer die echter meer volmaakt waren.

De maatschappij, de bank genaamd, stelt zich ook voor, de in het land zich bevindende, toch hier en daar verspreide kapitalen, die wel hun ontstaan aan de vlijt en spaarzaamheid van verschillende personen te danken hebben, maar nog ongebruikt daar heen liggen, te verzamelen, om ze allen ten dienste van handel en nijverheid te doen strekken, maar zij doet dit veel beter dan particulieren immer zouden kunnen doen. Vooreerst toch zijn de voorwaarden, waarop zij de kapitalen tot zich wil nemen, algemeen bekend en voor iedereen de zelfde, en meestal kan ieder, zelfs de geringste som, voor welken tijd ook bij haar in bewaring geven, zonder daarom voor zich minder voordeelige voorwaarden te kunnen bedingen, en zonder aan een bepaalden termijn voor terugvordering verbonden te zijn, iets waarin particuliere personen meestal niet dan zeer moeijelijk kunnen treden. Niet alleen echter neemt zij de door particuliere personen opgespaarde penningen in bewaring, maar het maatschappelijk kapitaal, waarmede zij werkt, bestaat uit niets anders dan daaruit. Daarom moet er steeds zooveel mogelijk naar getracht worden de aandeelen van het kleinst mogelijk bedrag te doen zijn, opdat daardoor aan *iedereen* de gelegenheid opengesteld worde zijne bespaarde penningen op een gemakkelijke en voordeelige wijze te beleggen, zich zelven en anderen ten voordeel. Meestal echter wordt dit door deze soort van maatschappijen over het hoofd gezien, daar zooals wij reeds opmerkten, de aandeelen meestal zoo hoog zijn, dat alleen zeer bemiddelden daaraan kunnen deelnemen, waardoor niet dat nut wordt te weeg gebracht, wat men anders van zoodanige instellingen zoude kunnen trekken. Behalve dat het benoodigde kapitaal, van hoe geringer bedrag de aandeelen zijn, des te eerder verkregen wordt, gelijk de ondervinding dagelijks, vooral in Engeland leert, waar alle groote ondernemingen op zoodanige wijze, dikwijls bij aandeelen van 1 £ tot stand komen, zoo wordt het daardoor den mindergegoeden man zeer gemakkelijk gemaakt om, vooral waar geene, of slechts weinige inrichtingen bestaan, waar hij zijn geld, dat hij of zelf liever niet wil bewaren, of dat hij niet gaarne nutteloos wil laten liggen, kan plaatsen; dit toch te doen. De zoo genaamde *spaarbanken* toch leveren meestal veel minder winsten op, en kunnen ook uit den aard der zaak minder voordeelige voorwaarden aanbieden, daar b. v. het terugvorderen van het in bewaring gegevene altijd met eenige moeijelijkheden, hoe gering die dan ook mogen zijn, gepaard gaat. Hier op Java dus, waar juist aan zoodanige inrichtingen een groot gebrek is, hadden die aandeelen van een gering bedrag voorzeker een groot nut gedaan, en zouden zij velen zeer veel moeijelijkheden bespaard en meer voordeelen verschaft hebben, zoodat het te wenschen is, dat hierin op de een of andere wijze, wanneer zich de gelegenheid daartoe zal voordoen, verandering gebracht worde. De kapitalen die op die wijze aangewend worden, brengen ook veel meer voordeel aan de algemeene industrie, dan die slechts in bewaring gegeven worden, daar zij nimmer daaraan weder zullen worden onttrokken.

INGEZONDEN.

Mijnheer de Redacteur!

Eenigen tijd geleden zond ik aan de Redactie van het *Bataviaasch Handelsblad* een stuk, dat echter volgens een berigt voorkomende onder de rubriek „Correspondentie" niet geplaatst kon worden. Ik meen te moeten opmerken, dat mijn doel met dat schrijven geenszins was den Resident van Tagal te beschuldigen, maar alleen op een betere regtsbedeeling aan te dringen, die alhier volgens mijn oordeel zeer veel te wenschen overlaat.

Met de opneming hiervan zal u zeer verpligten,

UEd. Dw. Dienaar,
A. VAN EEKHOUT.

NEDERLANDSCH-INDIË.

BATAVIA.

De *Javasche Courant* no. 58 bevat de volgende goevernements besluiten:

1o.

Wordt met een boete van *f* 25.— gestraft overtreding van staatsblad no. 1,1861, inhoudende verbod tegen het bedekken van woningen met atap, of andere licht ontvlambare stoffen binnen de stad en voorsteden van Soerabaija, waarbij den resident wordt vrijgelaten om wegens gewichtige redenen uitstel te verleenen van den daarin bedoelden tijd.

2o.

Wordt bepaald, dat aan weduwen en weezen, naar Nederland vertrekkende, kan worden uitbetaald zonder nadere machtiging een voorschot van vier maanden op hun pensioen, 't welk bij overlijden niet te ruggevorderd zal worden, en in de tweede plaats kunnen gepensioneerde officieren of ambtenaren die met vorlof naar Nederland vertrekken, alsmede verplaatst wordende ambtenaren een voorschot van vier maanden bekomen op hun pensioen, of tractement, *zonder dat zij daarvoor een borgtocht behoeven te stellen.* — Alweder een stapje voorwaarts en eene formaliteit minder!

3e.

Het bedrag van *f* 89.828 's jaars, toegestaan voor minder personeel bij de algemeen secretarie, is gebracht op *f* 91.328, en het bedrag van *f* 12.500 voor aankoop van materiëel voor die secretarie op *f* 12.920.

4o.

Wordt het personeel voor het Vendu-Kantoor te Soerabaija thands vastgesteld en bezoldigd als volgt: één superintendent ad *f* 600.— 's jaars, twee vendumeesters ad *f* 4800.—, één secretaris en boekhouder ad *f* 3600.— één kassier op hetzelfde tractement, één afslager ad *f* 1080.— en één ad *f* 720.— twee venduschrijvers op dezelfde inkomsten als de afslagers, klerkengelden ad *f* 2640.—, één geldteller ad *f* 300,— één venduomroeper ad *f* 120.—; vier loopers ad *f* 120.— twee boodschappers ad *f* 96.—, en voor schrijbehoeften *f* 240.— samen uitmakende een jaarlijksch bedrag van *f* 24972.—

5o.

De betrekking van posthouder te Atapoepoe wordt ingetrokken en aangesteld te Endé (op Flores) een posthouder op *f* 50.— 's maands.

Terwijl eindelijk de Algemeene Secretaris bekend maakt, dat de Compagnie des messageries impérales françaises ook de prijzen voor den overvoer van vrouwen, kinderen en bedienden van goevernements passagiers van Marseille tot Singapore en terug met 30 pCt. heeft verminderd, en dat zij die in het genot hiervan willen deelen, een Certificaat moeten bezitten, gelijk aan dat, 't géén voor goevernements passagiers wordt vereischt.

Gisteren ochtend heeft de inschrijving voor de aangekondigde uitbesteding van de stoompaketvaart in den Indischen Archipel ten burele der Directie van producten en civiele magazijnen plaats gehad. Er waren slechts twee inschrijvers; de tegenwoordige contractant, de Heer W. Cores de Vries, heeft niet medegedongen. Wij haasten ons, om den uitslag aan onze lezers mede te deelen, en vermeenen zulks niet beter te kunnen doen, dan door den volgenden

Vergelijkenden staat der Inschrijvingen:

LIJNEN.	Totaal mijlen.	H. O. Robinson. Prijs p. mijl.	H. O. Robinson. Totaal.	Dümmler & Co. qq. van Vlissingen & Co. Prijs p. mijl.	Dümmler & Co. qq. van Vlissingen & Co. Totaal.
DE GEHEELE LIJN.	42156	*f* 6.97	*f* 293,827.32	*f* 6.98	*f* 294,248.88
1e lijn. Singapore	19704	„ 15.—	*f* 160,560.—	*f* 9.80	*f* 104,899,20
2e „ Soerabaija	10080	....	zonder subsidie.	....	zonder subsidie.
3e „ Molukken	9780	„ 10.—	„ 97,800.—	„ 48.—	„ 469,440.—
4e „ Singkawang	3120	„ 18.—	„ 56,160.—	„ 39.—	„ 121,680.—
5e „ Padang	6720	„ 12.—	„ 80,640.—	„ 12.80	„ 86,016.—
6e „ Bandjermas.	1752	„ 24.—	„ 42,048.—	„ 49.—	„ 85,848.—
			f. 437,208.—		*f* 867,383.20

De prijs per geographische mijl duidt aan de hoegrootheid der subsidie, die van het goevernement wordt gevraagd.

Aangekomen Vreemdelingen te Batavia.

VAN 18 TOT 21 JULIJ 1863.

MARINE-HOTEL. A. H. Meissner, Mr. de Vogel, van Samarang. — Leroux en Echtgenoot, van Buitenzorg. — W. Dooren, Blume, van Nederland. — M. D. L. Hertzveld, van Soerabaija. — P. D. G. Piccardt, van Batavia. — Jeekel en familie, van Kadoe.

HOTEL DER NEDERLANDEN. W. C. Klein, van de Reede. — Miss Andresey, van Engeland.

JAVA-HOTEL. Koopmans en Echtgenoot, van Soerabaija. — G. H. C. van Nuijs, van Amboina. — Johan, Otto, van Samarang.

Aangekomen en Vertrokken Passagiers te Batavia.

VAN 18 TOT 21 JULIJ 1863.

Met het Ned. Ind. Stooms. *Padang*, gezagv. W. Vogel, de Heeren W. F. A. Cores de Vries, Klinkhamer, Keijzer, Vaillant en Echtgenoot, Koopman en Echtgenoot, Meijners, Rochussen, van Nuijs, van Polanen Petel, de Vogel met een kindje, Gorissen, Mossel, Fetmenger, Otto, Jeekel, Echtgenoot en twee kinderen, Meissner, Lucassen en Blume, Mejufvrouw van de Graaf, Ritmeester van Winshoven, benevens Z. M. troepen, van Soerabaija en Samarang.

Met het Ned. Ind. stooms. *Batavia*, gezagv. G. A. Nije, de Heeren Witbols Feugen, Echtgenoot en twee kinderen, Heijdorn, van Marle, Echtg. en twee kinderen, Hoola van Nooten, A. van Overzee, Lucassen, Blume, de Bruijn Prince, Mejufvrouwen Tervoogt, Hoola van Nooten, en Dikschey, Luit. kolonel Kellerman, 1ste Luit. van Kakum, 2de Luit. Kerrebijn, adj.-onderoff. Rulach, Echtg. en één kind, benevens Z. M. troepen, naar Samarang.

Met het Ned. Ind. stooms. *Macasser*, gezagv. J. C. Bierings, de Heeren Vosmaer, Keijzer, de Vogel, Hill, Boerlage, Bekkers, Dikkers, F. B. van Leeuwen, twee heeren Wiederholt, de Vogel, Ds. Ruleman Voget, Brans, Schneider en Echtgenoot, twee dames de Blot en twee dames Carstens, kapt. Luit. ter zee Westerouen van Meerten, off. van Gezondh. Bonthuis en Echtgenoot, A. de Meijer, Hubers van Assenraad, Echtgenoot en vier kinderen, 2de Luit. Elink Sterk, benevens Z. M. troepen, naar Samarang, Soerabaija en Banjermassing.

Buitenzorg. — Blijkens een telegraphisch berigt van den resident van Kadoe van 20sten dezer is sedert eenige dagen de berg Merapi sterk aan het werken. Tot op eenige palen afstands, nu en dan zelfs tot Magelang toe, hoort men een onderaardsch gedruisch, dat vrij wel overeenkomt met het geluid van een fellen wind of van zware wagens, die over eene houten brug rollen. Eene zware rookkolom, nu en dan vermengd met vlammen en vonken, stijgt uit den krater opwaarts. Men vreest voor eene uitbarsting. Tot op 2 à 3 palen afstands van den krater dreunt en schudt de grond. De rigting der schokken kan niet bepaald worden opgegeven; meestal evenwel werd er eene beweging van het noordwesten naar het zuidoosten waargenomen. De bevolking van de naaste dessa's heeft zich met haar vee en hare goederen naar elders begeven.

— Door het ontvangen van telegrafische berigten van Soerabaija, waar in den middag van den 14den dezer de mailboot uit de Molukken arriveerde, kunnen wij mededeelen, dat in dat gouvernement allerwege eene gewenschte rust heerschte.

Te Menado waren de voedingsmiddelen ruim voorhanden en kostte de rijst *f* 5.60 per pikol.

Zr. Ms. stoomschip *Amsterdam* keerde den 7den Junij van een togt naar den Bangaaischen archipel en de Oostkust van Celebes te Amboina terug. Deze bodem was op den 17den Mei in de bogt van Tomori op een onbekend rif geloopen en was, na acht dagen te hebben vastgezeten, met groote opoffering van materieel weder vlot geraakt.

— Te Soerabaija is in het openbaar uitbesteed de bouw van een krankzinnigen gesticht ten westen van het hospitaal te Simpang nabij genoemde plaats, bestemd voor Europeanen en inlanders en geschikt voor 30 lijders, welk werk is aangenomen voor eene som van *f* 31,500 boven de aan den aannemer van 's lands wege te verstrekken materialen ter waarde van *f* 4,817.

— Ter aanvulling van het voorkomende in ons nummer van den 8sten dezer kunnen wij nog het volgende mededeelen, betreffende den stand van zaken in de Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo. Er werd onderzoek gedaan naar de mogelijkheid om het wrak van het in der tijd afgeloopen oorlogschip *Onrust* vlot te krijgen; volgens bekomen berigten toch kon men het wrak bij lagen waterstand zien uitsteken boven de oppervlakte van het water. Tot het doen van bovenbedoeld onderzoek begaf zich de luitenant-te-zee der 2de klasse Tegelberg op den 21sten Mei jl. aan boord van de stoomkruisboot *Sailoos*, waarmede hij naar Loetoeng Toe oer vertrok. Bij zijne komst op genoemde plaat vond de gemelde zeeofficier 8 Ned. el water op het wrak der *Onrust*, hetwelk 25 el uit den naasten wal gelegen was. Den 13den Mei kwam zich te Amoenthai onderwerpen pembekel Gapoer, nadat hij hierin twee dagen te voren door twee zijner zoons was voorgegaan.

Verder kwamen kort daarna o. a. ook nog in onderwerping Goesti Djamal en pembekel Doerachim, welke beiden in der tijd betrokken waren in de zaak van den sedert opgehangen Toengkoe Brahim; zij waren namelijk de vervaardigers der valsche tjaps, door middel van welke Toengkoe Brahim zijne valsche beschuldigingen tegen wijlen den regent van Amoenthai, radhen adipatti Danoe Redjo, trachtte te staven.

In het Amoethaische beloofde de rijstoogst zeer gunstig te zijn.

In de Benoea Ampat hielden zich benden muitelingen onder Praboe Anom, hadji Boeijasin en andere aanvoerders op; zij hadden in de kampongs Rantau Boedjoer, Rantau Damar en Benoea Harakit rekwisitiën gedaan; ook hadden in die kampongs herhaaldelijk roof en diefstal plaats. Een en ander deed den 36sten Junij den militairen kommandant, kapitein Paternostre du Montlion er toe overgaan, om met 60 bajonetten tegen bovenbedoelde muitelingen op te trekken.

In het district Amandit en op de grenzen van Passir hielden zich benden muitelingen op, die echter door de bevolkingspatrouilles herhaaldelijk verslagen werden.

Het bestuur te Martapoera slaagde er in eene bende dieven en moordenaars, die vertakkingen onder de bevolking van Martapoera had, in haden te krijgen. Deze bende bestond hoofdzakelijk uit matrozen der laadschouwen en had tot hoofd zekeren mandoer der policie-dienaren met name Sahot.

Op de hoofdplaatsen bleef alles rustig en was de handel tamelijk levendig.

Bali (Junij). — Djembrana. De weêrsgesteldheid en de gezondheidstoestand waren gunstig. De bevolking hield zich op sommige plaatsen bezig met padisnijden. De carga-rijst kostte *f* 5. 50 de pikol. Er kwamen aan 15 inlandsche vaartuigen, te zamen groot 9½ last, en 1 Europeesch getuigd vaartuig, metende 20 kojangs, terwijl vertrokken 12 inlandsche vaartuigen, te zamen metende 11 lasten. Uitgevoerd werden 223 stuk runderen, 11 karbouwen en 53 paarden. Er werden 13 kinderen van het mannelijk en 16 van het vrouwelijk geslacht gevaccineerd.

Boeleleng. De gezondheidstoestand was gunstig. De padioogst was goed geslaagd en bijna afgeloopen, terwijl met het planten van tweede gewassen in de vlakte een aanvang werd gemaakt. De witte rijst kostte *f* 6.25 per pikol. De handel bleef levendig. De uitvoer beliep eene geldswaarde van *f* 87,485.83⁵, en de invoer *f* 67,685.05. Er kwamen aan 7 schepen onder Nederlandsche vlag, te zamen groot 329 lasten, en 59 inlandsch getuigde vaartuigen, metende te zamen 308 koijang, alsmede eene Lomboksche praauw, grooot $1^1/_3$ koijang; terwijl werden uitgeklaard 11 Europeesch getuigde vaartuigen, metende te zamen 380 lasten, 70 inlandsch getuigde vaartuigen, groot te zamen 421 koijang, 1 Chineesch vaartuig, groot 15 koijang en 1 Lomboksche praauw, groot $1^1/_3$ koijang. Gevaccineerd werden 178 kinderen van het mannelijk en 167 kinderen van het vrouwelijk geslacht.

Banka (Junij). — De gezondheidstoestand der inlandsche bevolking en der chinesche mijnwerkers was gunstig. Met uitzondering van enkele regenachtige dagen, was het weder gedurende deze maand warm en droog en ging het gepaard met hevige oostenwinden. Het kappen der ladangs, begunstigd door het drooge weder, werd ijverig voortgezet en zal vermoedelijk tegen het einde van deze maand afgeloopen zijn. Het beladen der Nederlandsche schepen, die buitengewoon veel tin afhaalden, onttrok echter op sommige plaatsen een groot deel der bevolking aan den veldarbeid, die daardoor zeer vertraagd werd. Het mijnwerk werd allerwege krachtdadig voortgezet. De hoeveelheid gewasschen erts beliep op ultimo dezer maand ± 580 vrachten, daarstellende eene hoeveelheid van circa 15660 pikols tin; terwijl de hoeveelheid der in 's lands pakhuizen geleverde tin bedroeg 58404 pikols.

Aan inkomende en uitgaande regten werd gedurende deze maand ontvangen eene som van . . . . . . *f* 2432,30
in Junij 1862. . . . . „ 4347,80

dus meer in Junij 1862. . . . . *f* 1915,50

Gedurende de eerste zes maanden van 1863 werd ontvangen . . . . *f* 19210,15⁵
en over datzelfde tijdvak in 1862. . . . . . „ 17168,93

dus meer gedurende het eerste halfjaar van 1863 *f* 2041,22⁵

Van zeeroovers vertoonden zich niet de minste sporen.

Billiton (Junij). — De gezondheidstoestand der bevolking en der chinesche mijnwerkers was bevredigend. Er vielen aanhoudende zware regens, waardoor de mijnarbeid zeer begunstigd werd. De handel was vrij levendig. Niettegenstaande er eene genoegzame voorraad rijst ter hoofdplaats voorhanden was, kostte de pikol goede rijst toch nog *f* 8,50 à *f* 9,—. Er werd gedurende deze maand buitengewoon veel olie ingevoerd. Van zeeroovers hoorde men niets. Het detachement militairen van Tandjong-Samat is naar Sidjoek overgebragt; de tot dat detachement behoorende manschappen hadden op eerstgenoemde plaats veel aan koorts geleden en hun kommandant was aldaar overleden. Men was begonnen met het kappen der ladangs, doch het regenachtige weder vertraagde dit werk zeer.

Riouw (Junij). — De gezondheidstoestand der bevolking was naar wensch. De weêrsgesteldheid was echter minder gunstig. Den 22sten werden van Singapore per kruisboot gevankelijk overgevoerd een tiental Chinezen, die door de policie te Singapore aan het bestuur te Riouw waren overgeleverd, als medepligtig aan de plundering van het huis van een maleischen radja op het eilandje Nongso, van welk voorval reeds melding is gemaakt in ons nummer van den 10den Junij. De handel was vrij levendig en de uitvoer van gambier en witte en zwarte peper aanzienlijk. Er kwamen te Tandjong Pinang aan acht europeesch getuigde vaartuigen onder Nederlandsche vlag, te zamen metende 1015 lasten, en 29 inlandsche vaartuigen, te zamen groot 420 lasten, terwijl vertrokken 12 europeesch getuigde vaartuigen onder Nederlandsche vlag, metende te zamen 1270 lasten, en 31 inlandsche vaartuigen, gezamenlijk groot 476 lasten. De uitvoer bestond uit: 12737 pikols gambier, 815 pikols witte peper, 2179 pikols zwarte peper. Verder werd nog uitgevoerd: 30 picols boombast, 900 stuks matwerk, 22000 stuks hout, meest alles bestemd voor Java.

Er werden 8725 pikols rijst ingevoerd.

Op ultimo dezer maand was de stand der marktprijzen als volgt:

gambier, 1ste soort	per pikol *f*	9,35
„ 2de	„ „ „	8,27
witte peper	„ „ „	25.00
„ zwarte	„ „ „	14,45⁵
rijst	per pikol „ „	7,65
klapperolie	„ „ „ „	24,32
varkensvleesch	„ „ „	25,00

agio sp. m. 100 = *f* 278,—

Ternate (Mei en Junij). — Over het algemeen was het weder zeer onstuimig, waardoor zich in Mei eenige gevallen van koorts voordeden; overigens was de gezondheidstoestand zeer bevredigend. Den 27sten Mei werden drie snel op elkander volgende schokken van aardbeving waargenomen in eene rigting van het oosten naar het westen; in dezelfde rigting werd den 19den en 30sten Junij wederom een zoodanig natuurverschijnsel waargenomen. Er steeg uit den berg van Ternate gedurig veel rook op.

De bevolking van Tomboekoe, behoorende tot het rijk van Ternate, heeft veel hulp verleend bij gelegenheid dat aan Zr. Ms. stoomschip *Amsterdam* het ongeval overkwam, waarvan in ons nommer van den 18den Junij melding is gemaakt. Men sloeg alle aangeboden beloning van de hand met de verklaring niet meer dan zijn pligt te hebben gedaan.

Te Tabello ving men aan met den rijstoogst, welke ongeveer een product van 50 koijang zal opleveren. In de districten Sahoe en Galela zou ook spoedig geoogst worden. De koffijaanplantingen op den berg van Ternate stonden gunstig.

Van dr. Bernstein werd het berigt ontvangen, dat hij zich met de meesten zijner volgelingen te Weda (Oost-Halmaheira) in ziekelijken toestand bevond; de noodige hulp is hem zoo spoedig doenlijk verstrekt. De handel was niet levendig en bepaalde zich tot geringe omzettingen. De prijzen der rijst waren *f* 14 voor de eerste en *f* 8 à *f* 10 voor de 2de soort.

(*Jav. Ct.*)

Soerabaija, 15 Julij. Men verzoekt ons de aandacht der bevoegde autoriteit te vestigen op de omstandigheid, dat de wachthebbende manschappen der gardoes in sommige buitenwijken de lastige gewoonte hebben om den nacht door te brengen in een luidruchtig en eentoonig gezang.

Het is welligt lofwaardig te noemen, dat die menschen zich daardoor trachten uit den slaap te houden, doch zij behoorden zulks te doen op eene wijze, die de rustende burgerij niet in den slaap stoort.

Ook verdient het de opmerkzaamheid dat sommige kampongs hare wachthuizen in warongs herschapen hebben, waar des daags wel verkocht, doch des nachts niet gewaakt wordt. Van daar dat in de buitenwijken de pogingen tot diefstal door overklimming op de erven niet zeldzaam zijn.

(*Soer. Nieuwsb.*)

Amok op de suikerfabriek A. S. te Gempol onder Bangil 13 Julij 1863.

Heden morgen circa 8 uren, verscheen op het Kantoor der fabriek iemand gewapend met een sabel, welke hij genomen had uit het wachthuis van genoemde fabriek, en zeide tegen de daar aanwezige employés B. en D. gij moet den molen sluiten, waarop B. hem antwoordde, wat minder brutaal te zijn, en hem vroeg „wie zijt gij."

Hierop trok die persoon den sabel en dreigde de employés daarmede te houwen. Zij geen anderen uitweg ziende, vlugtten naar de voorgalerij, (alwaar de vrouw en de kinderen van den fabriekant zaten) en werden door den gewapende gevolgd.

Een der employés D. roept: Mevrouw Amok! Amok! waarop allen vlugten, en Mevrouw met het jongste dochtertje onder den arm, naar de binnengalerij willende vlugten, op het oogenblik dat zij den man met den blanken sabel in de hand op 6 passen afstands voor haar ziet staan, doet met het kind een geduchten val.

Gelukkig doet zij den val bij den ingang der binnengalerij, waarop een der bedienden toeschiet en de deuren sluit: de Amokmaker, zijn voornemen, haar tot zijn slagtoffer te maken, verijdeld ziende, vervolgt op nieuw den heer D., steeds dreigende hem te vermoorden.

De fabriekant zelf wandelde in den tuin, en kwam op het vreeselijk alarm, het luiden der klok en het schreeuwen amok, amok! aanloopen: hij roept dat men hem zijn revolver uit het venster zijner slaapkamer zal aangeven, en hiermede achter de woning der fabriek komende, ziet hij den heer D. loopen met een man achter zich, gewapend met een blanken sabel. Denkende dat dit iemand was die insgelijks aan de fabriek was verbonden, vraagt hij den heer D.: waar is de amokmaker? die hem toeroept, deze, mijnheer! achter mij, welke persoon reeds op zulken korten afstand bij den fabriekant was, dat hij, om hem te ontkomen, een sprong deed over een hek, bloempotten enz.

De Amokmaker doet met den sabel een slag naar hem, maar mist zijn doel.

De fabriekant struikelde. D., dit ziende, wil hem ter hulp komen, denkende dat zijn chef gewond was, doch werd door den amokmaker nogmaals achtervolgd.

De fabriekant opgestaan en ziende, dat beiden als het ware het pakhuis der fabriek invlogen, hoe gebrekkig hij ook loopen kon, van de pijn veroorzaakt door den val, begaf hij zich insgelijks daarheen, om D. ter hulp te komen, die ongewapend was, en alzoo het onderspit zou moeten delven.

Daargekomen ziet hij op 30 passen afstands van zich den amokmaker, roept hem toe „leg neer, leg neer uw wapen", doch krijgt ten antwoord, ik zal je allen vermoorden, en toen hij reeds op 20 passen genaderd was, lost de fabriekant zijn revolver, en brengt den amokmaker een schot toe, boven het voorhoofd ter linkerzijde, waarop hij een oogenblik terug deinsde, niettemin kwam hij andermaal met den opgeheven sabel op den fabriekant aanloopen.

Geene uitkomst ziende, wacht hij hem op, en op het oogenblik dat de amokmaker meende hem den noodlottigen houw toetebrengen, bespringt de fabriekant hem duikende, waardoor de amokmaker struikelde en de fabriekant daardoor het gevest van den sabel op eene gevoelige wijze in den nek kreeg, en onder den amokmaker kwam te vallen. Zoo onder zijn knieën liggende, blijft hij steeds tegenwoordigheid van geest behouden, en in die oogenblikken dat ieder der omstanders hem als verloren acht, lost hij met zijne steeds bloedende hand een tweede schot op den buik van den amokmaker, hetwelk, na later onderzoek, bleek door de dikte van het dikwijls omwinden van zijne sabook, niet verder dan anderhalven duim in den buik te zijn gedrongen.

Hierop schoten de geëmployeerden toe, ontzetten hunnen chef, die hoe afgemat, nog zeide, toen men met lansen en pieken kwam aanloopen om den amokmaker af te maken, laat af! laat af! hoewel vijf menschen nog veel moeite hadden om hem den Sabel te ontnemen.

Zoo als later is gebleken, was het iemand uit de dessa Pagger, onder het district Pandaän, die nooit op deze fabriek gewerkt heeft.

Hij is opgebragt naar Bangil, om van daar naar het hospitaal te Pasoeroean getransporteerd te worden.

Onversaagdheid, gepaard met tegenwoordigheid van geest van den fabriekant, heeft verscheidene bewoners en werklieden der fabriek het leven gespaard.

Het is evenwel zeer te beklagen, dat men op een suiker etablissement, waar elken dag ruim 600 menschen werken, geene hulp der inlandsche hoofden kan verwachten, want zoo als heden morgen bij het vreeselijk alarm en luiden der hier zware klok is geen enkel inlandsch hoofd verschenen, aangezien de *Wedono* en de *Bekel* van het district ruim 8 palen van daar wonen. Op eens was de fabriek ontvolkt en in een oogenblik vlugtten al de koelies.

Bij later onderzoek is gebleken, dat de persoon nu en dan aan krankzinnigheid onderhevig is.

Pasoeroean, 10 Julij. Uit eene annonce in de *Java-Courant* zien wij, dat de heer J. J. van Limburg Brouwer eene uitgestrektheid van 500 bouws woeste gronden voor een tijdvak van 20 jaren in huur wenscht te nemen.

Waarschijnlijk zal dit land voor de katoenteelt ontgonnen worden.

(*Pasoer. N. & Adv. Bl.*)

Makassar, 30 Junij. Sedert een paar maanden wordt er dagelijks des morgens en namiddags door de alhier in garnizoen zijnde troepen naar de schijf geschoten, zonder zigtbare waarschuwings teekenen voor de bevolking, hoe groot de kogelverheid is of tot waar zij zich zonder gevaar kan wagen. Wel marcheert de troep met slaande trom naar het oefenings-veld, doch hoe weinig wordt in het algemeen hierop gelet, daar de trom genoeg gehoord wordt, vooral in de nabijheid van het fort Rotterdam, tot grooten last van de daarbij wonende ingezetenen. Nu echter ziet men van af gisteren met verwondering, dat bij den kogelvanger een vlaggestok is geplaatst, waaraan waarschijnlijk tot waarschuwing een vlag wordt geheschen. De schietoefeningen zullen nu evenwel weldra geëindigd zijn. Gelukkig zijn er tot dus verre geen ongelukken te betreuren geweest, maar zeer goed had het kunnen gebeuren dat de put gedempt werd, nadat het kalf verdronken was, zoodat het wenschelijk zoude zijn, dat het volgende jaar bij den aanvang der schietoefeningen in acht genomen werd, wat nu genoegzaam bij het einde daarvan plaats vindt.

Timor-Koepang, den 26 Mei. Nadat in de eerste dagen dezer maand de in dezen tijd des jaars gewone Zuid-Oosten wind had gewaaid, stak in den nacht van den 7den op den 8sten jl. plotseling een storm uit het Westen op, vergezeld van hevige regenbuijen. Deze storm, ofschoon van korten duur, heeft nogtans belangrijke schade en verlies van menschenlevens op de kusten van Timor en Rotti teweeg gebragt.

Te Koepang zelf werd eene Makassaarsche handelspraauw tegen den wal verbrijzeld; doch de opvarenden en de lading zijn gered. Nog drie andere ter reede liggende Makassaarsche praauwen benevens eene schooner, liepen groot gevaar hetzelfde lot te ondergaan, indien de storm niet spoedig tot bedaren ware gekomen. Ter hoogte van Amfoin, op de kust van Timor, ging eene aan den Heer D. te Koepang behoorende praauw met eene lading van beduidende waarde geheel verloren.

Op de kust van het eiland Rotti strandde de N. I. schooner *Banda Balhair*, die den vorigen dag van Koepang naar Rotti was vertrokken om daar eene lading paarden te halen,

BIJVOEGSEL
VAN DEN
JAVA-BODE
van Woensdag 22 Julij 1863, N°. 58.

voor Samarang bestemd. Het schip is verloren, doch van de bemanning is niemand omgekomen.

Ongelukkiger lot trof in dit opzigt de Gouvernements kruisboot No. 18. Dit vaartuig had den nieuwen posthouder van het eiland Savoe derwaarts overgebragt, en keerde thans naar Koepang terug met eenige passagiers aan boord, onder welke de weduwe van den onlangs overleden posthouder van Savoe, den Heer Beth, benevens hare vier kinderen. Door den storm beloopen, zocht de kruisboot eene wijkplaats op de N. W. kust van Rotti; doch werd daar door de golven zoodanig overstelpt, dat allen die zich op het vaartuig bevonden, over boord werden geslagen. Tien personen verloren daarbij het leven en onder dezen de weduwe B. met ééne harer dochters.

Aan de kust van het regentschap Thie, mede op Rotti, werd eene Makassaarsche praauw verbrijzeld, waarbij echter geen menschenlevens verloren gingen.

Ook over het eiland Rotti zelf heeft de storm zijne verwoestingen aangerigt. Eene menigte boomen zijn ontworteld, en vele woningen en sommige schoolgebouwen omvergeworpen.

Volgens mededeeling van den Radja of Regent van het bovengenoemde regentschap Thie, bevonden zich een vader met zijn dochtertje van omstreeks twaalf jaren, die haar éénjarig broertje op den arm droeg, op eenigen afstand van het woonhuis. De vader en het meisje werden door den wind opgenomen, en de eerste, omstreeks dertig passen verder, aan den oever van een riviertje nedergeworpen en tot meer dan halverwege het ligchaam onder het zand bedolven.

Zijn dochtertje werd in den door den zwaren regen hoog gezwollen stroom geworpen en verdronk. Het jongste kind, dat van den arm van zijn zusje op den grond gevallen was, had slechts weinig letsel bekomen.

In den avond van 8sten Mei kwam de wind geheel tot bedaren, en werd het weldra doodstil. Des morgens van den volgenden dag was de lucht helder, de zee effen en woei wederom de oostenwind.

(*Makk. Hand. en Adv. Bld.*)

OFFICIELE BERICHTEN.

Bij Koninklijk besluit van den 14den April 1863, no. 100, is de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië gemagtigd, om den roomsch catholijken geestelijke, den heer J. de Vries, te beschouwen als bezittende het radikaal van geestelijke van den tweeden rang.

Bij Koninklijk besluit van den 14den Mei 1863 no. 70, is benoemd tot Nederlandsch consul voor de Sandwich-eilanden, de heer F. Bauning te Honolulu.

Bij beschikking van zijne Excellentie den Minister van Koloniën van 9 Junij 1863 La. Apz, no. 8, is aan Oost-Indischen ambtenaar met verlof in Nederland, B. T. de Bruijn, laatstelijk tweeden kommies bij de directie der producten en civiele magazijnen, verleend eene nadere verlenging van verlof voor den tijd van zes maanden.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Eervol, wegens ziekte, uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de benoemde kommies op het residentie kantoor te Pamakassan (residentie Madura), F. H. Boussard.

Benoemd:

Tot lid in den raad van justitie te Samarang, mr. H. B. van Davelaar, thans belast met de waarneming der betrekking van op zich zelfstaanden auditeur militair bij den krijgsraad te velde in de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo.

Tot kommies op het residentie-kantoor te Pamakassan (residentie Madura), de kommies op het residentie-kantoor te Probolingo, H. W. Z. Sikman.

Tot kommies op het residentie-kantoor te Probolingo, de ambtenaar op wachtgeld J. Kieffer, laatstelijk kommies op het residentie-kantoor te Madioen.

BIJ DE LANDELIJKE INKOMSTEN EN KULTURES

Bevorderd:

Tot kontroleur der eerste klasse, de kontroleur der tweede klasse C. A. L. J. Jeekel.

Tot kontroleur der tweede klasse, de kontroleur der derde klasse J. J. de Graaf.

BIJ DEN RAAD VAN JUSTITIE TE MAKASSER.

Ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, als lid, H. A. A. Niclou, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Benoemd:

Tot lid, H. van Ketwich, ingenieur van de tweede klasse, chef der achtste waterstaats-afdeeling te Makasser.

BIJ HET COLLEGIE VAN CURATOREN VAN HET GYMNASIUM WILLEM III.

Benoemd:

Tot lid, G. A. de Lange, lid der firma Winsser, de Lange & Co. te Batavia.

(*Ten gevolge eener misstelling in ons nummer van den 8sten dezer herplaatst*).

Goedgekeurd:

Dat door den Gouverneur van Celebes en onderhoorigheden.

BIJ DE SUB-KOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE MAKASSER VOOR DE SCHOOLZAKEN TE MAROS.

Is ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, als lid, J. Groesbeek, onder dankbetuiging voor de als zoodanig door hem bewezene diensten.

Is benoemd:

Tot lid, R. J. Krantz, eerste luitenant der infanterie, militaire kommandant te Maros.

Schutterijen, enz.

BIJ DE SCHUTTERIJ TE SOERABAIJA.

Bevorderd:

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant J. Halewijn.

Benoemd:

Tot tweeden luitenant, de schutter J. A. van Veenendaal.

Militair Departement.

Ontslagen:

Eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de eerste luitenant der infanterie F. P. van der Giessen.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den tweeden luitenant der infanterie, A. Hissink.

Benoemd:

Tot adjudant bij het 12de bataillon infanterie, de eerste luitenant H. C. V. A. Demmeni, van het bataillon.

BIJ HET WAPEN DER ARTILLERIE.

Bevorderd:

BIJ HET PERSONEEL.

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant A. M. P. Krijger, van het personeel.

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

De Inspecteur der Posterijen in Ned.-Indië herinnert belanghebbenden dat brievenpakketten zullen worden gesloten ter verzending:

a per stoomer, in verbinding met de overlandmail-dienst van de Messageries Impériales de France,

op Maandag den 27sten dezer,

des avonds ten 8 ure.

b per stoomer in verbinding met deze dienst van de P. & O. Steam Navigation Company,

op Vrijdag den 31sten dezer,

des avonds ten 8 ure.

De brieven-verzending door middel van beide deze diensten geschiedt gelijkerwijze en onder dezelfde voorwaarden naar Europa, Amerika, Britsch-Indië, Kaap de Goede Hoop, Australie, China, Japan, enz., enz., doch alléén met die sub *b* naar Banka, Palembang en Riouw.

Eindelijk worden de ter post bezorgde brieven voortaan steeds per eerstvolgende gelegenheid verzonden, met uitzondering van die waarop uitdrukkelijk eene andere mogt zijn aangewezen.

Vertrekkende personen.

E. C. G. Bosse. — van Eersel en familie.

NEDERLAND.

(*Van den specialen Correspondent van den Java-Bode*).

's Gravenhage, 9 Junij 1863.

(*Slot.*)

De tractaten met Belgie, waarin die afkoop der Scheldetol is overeengekomen en de Maaskwestie wordt beëindigd, zullen, zoo als ik zeide, binnen weinige dagen door de Tweede kamer in behandeling worden genomen, en, worden zij goedgekeurd, wat bijna aan geen twijfel onderhevig is, dan zullen wij weder in 's Reine zijn met onze Broeders van het zuiden en eene menigte oude veeten zijn opgeruimd. De troonrede zal weder een schreefje digter bij de waarheid zijn, wanneer zij verklaart, dat wij met alle mogendheden op den meest vriendschappelijken voet staan; ten zij misschien Rusland boos mogt zijn. In mijn vorigen gaf ik u berigt van de interpellatie, welke er in de kamer plaats had omtrent de nota, door de Regering ten gunste eener minnelijke schikking met Polen, aan Rusland gezonden. Onder veel andere onwaarheden werd toen ook gezegd, dat Rusland die nota hoogst euvel had opgenomen. Een dagblad haastte zich door een vliegend blaadje den inhoud — zoo als het dien noemde — van het antwoord der russische regering bekend te maken, gelijk het weinige dagen na de interpellatie in de buitenlandsche bladen verkort werd medegedeeld, en zoo belust was de oppositie om toch maar ons kabinet aan te vallen, dat bedoeld dagblad zich niet schaamde dat voor ons beleedigende antwoord als eene victorie van haar wereldkundig te maken. Dat zeer antinationale bedrijf werd naar waarde gestraft: weinige dagen later werd het antwoord van Rusland in zijn geheel bekend, en het bleek nu dat men den zin had verdraaid. Ziehier wat Rusland zeide, na de verklaring dat het zich overtuigd hield, dat de stappen bij het keizerlijke kabinet gedaan ter zake van den tegenwoordigen toestand van het koningrijk Polen, ingegeven waren door de belangstelling, welke aan iedere bevriende regering de voorspoed der Regering van Z. M. der keizer moest inboezemen:

Wij willen niet onderzoeken, of op het oogenblik, waarop de zorg van onzen doorluchtigen meester zich rigt op de maatregelen, welke Z. M. noodig oordeelt voor het welzijn en den voorspoed harer onderdanen, de wenschen welke haar deswege worden kenbaar gemaakt een practisch nut hebben, en of zij niet van eenen aard zijn om onder de onruststokers in het Koningrijk Polen hoop-opvattingen en begoochelingen gaande te houden, welke voor het spoedig herstel van de rust in dat land nadeelig zijn.

Wij willen in de uitdrukking van die wenschen louter en alleen de goede bedoeling zien, die ze heeft ingegeven, en het is als zoodanig dat het Keizerlijk Kabinet ze in denzelfden geest aanneemt, waaruit zijn voortgevloeid.

De oppositie had er alleen in gelezen, dat de keizerlijke Regering het practische nut niet inzag van de nota door Nederland overgelegd: wie leest dit in het antwoord zelf?

Wij zeggen niet, dat ons tegenwoordig kabinet volmaakt is, en we zouden de laatsten zijn, die de oppositie het zwijgen wilde opleggen; maar eene oppositie moet loyaal en ter goeder trouw worden gevoerd, anders is zij even onvruchtbaar als verachtelijk.

De Russisch-poolsche kwestie zal intusschen vooreerst wel niet meer door Nederland worden aangeroerd; daarentegen schijnt zij voor andere mogendheden toch de aanleiding te zullen worden voor gewigtige handelingen. Al meer en meer blijkt het onvoldoende van diplomatieke interventie, en men meent, dat de tijd op handen is, waarin die mogendheden hun zwaard zullen leggen tusschen die der strijdenden.

De aandacht in Nederland was evenwel zoo onverdeeld gewijd aan de koloniale vraagstukken en de kwestie der nota aan Rusland, dat men weinig of geen opmerking schonk aan de gebeurtenissen in Frankrijk, die intusschen ook met het oog hierop van het hoogste belang zijn. De verkiezingen voor de Kamer der afgevaardigden zijn afgeloopen, en, niettegenstaande de Regering, more gallico, hare eigene kandidaten had gesteld, ten einde op die wijze de volksmeening te leeren kennen — eene andere manier om tot de waarheid te komen — heeft in Parijs de liberale partij de meerderheid gehad, terwijl in de provincien de *candidats des gardes champêtres*, zoo als men hen noemde, omdat de circulaires, aanbevelingsbrieven enz. door deze werden rondbezorgd, wel is waar verkozen werden, maar toch slechts met betrekkelijke meerderheid. Er waren tot hiertoe vijf liberale leden in de Kamer; hun getal is thans tot twintig gewassen, niettegenstaande de Regering de ban en arrière ban had opgeroepen, om aan hare kandidaten de overwinning te bezorgen. Van de Regerings kandidaten die het er door „gehaald" hebben, wordt omtrent verscheidenen nog beweerd, dat de uitslag der verkiezing vervalscht is. In ieder geval, Frankrijk heeft getoond, dat het liberale element er verre van uitgedoofd was, en de processen-verbaal van elke verkiezing bewijzen het, hoe duizenden en duizenden de voorkeur geven aan de voorstanders der vrijzinnige rigting. Toen die uitslag bekend was, begaven zich verscheidene beroemde mannen van den sabel naar de Tuilerien, om den keizer de verzekering van hunne gehechtheid te geven, met andere woorden om zich bereid te verklaren tot het uitoefenen van een soortgelijk bloedig schouwspel, als in December 59 heeft plaats gehad. Maar de keizer heeft hunne diensten geweigerd, en men gelooft dan ook algemeen, dat hij in zijn binnenlandsche politiek toonen zal den wenk des volks te hebben begrepen en vrijzinniger zal regeren. Daarentegen zal hij aan het volk weder eenige afleiding moeten bezorgen, en men vreest dat dit hem er toe leiden zal, om in de poolsche zaken eene andere houding aan te nemen dan tot dusverre. De minste aanleiding zou genoeg zijn, zoo meent men, om het fransche leger te doen intervenieren en, met de gaaf der diplomatie om alle dingen te embrouilleren, zou weldra Pruissen in den strijd gemengd zijn en het slagtoffer van de geschiedenis worden.

Het zou ons leed doen voor de Pruissen, maar zoo als het er thans toegaat, kan het niemand verwonderen, dat er misbruik gemaakt wordt van zijne inwendige verdeeldheid. De Kamer der vertegenwoordigers is thans gesloten, men zegt voor altoos; de koning mengt zich in alles, of liever zijne ministers handelen namens hem in eene menigte zaken, waarmede een constitutionneel koning nooit iets te maken heeft gehad. De onafhankelijke dagbladen, die de regering de stem des volks deden hooren, staat de opheffing voor de deur; de gemeenteraden, die de tolk willen zijn van de zienswijze van het volk, worden met ontbinding bedreigd. Hoe langer dit duurt hoe meer verbitterd het volk wordt, en zoo het pruissische kabinet vertrouwen mag op den sterken arm, de organisatie van het leger is van dien aard, dat, als het oogenblik van handelen daar was, duizenden eer op hunne adelijke aanvoerders dan op het volk, waartoe zij behooren, zouden schieten.

Als de koning niet spoedig sterft — dit is de eenige uitkomst nog — dan zal daar eerlang eene omwenteling uitbreken, die gansch Europa in lichterlaaije vlam zetten zal. Het beste wat men nog van den pruissischen Koning mag onderstellen is dat hij krankzinnig is, en dat de jonkerpartij gebruik heeft gemaakt van die treurige omstandigheid om hare rigting te doen zegevieren. Al de onheilen, die Pruissen welligt treffen zullen, heeft men aan de antirevolutionnairen te wijten. 't Is een waarschuwing ook voor Nederland.

Ik sprak hierboven van de waarheid der verklaring, die wij gewoonlijk in de troonrede vinden, dat wij met alle mogenheden op den meest vriendschappelijken voet staan; maar wat dunkt u wel van het onderstaande manifest van den Japanschen keizer, dat voor eenige dagen hier publiek werd.

„De bevelen van den Mikado aan den Taikoen betreffende de vreemdelingen.

Sedert langen tijd heeft het plan om de vreemdelingen uit te drijven onzen geest bezig gehouden, en hoewel dit plan vertraagd is geworden, kan de Keizerlijke wil geene verandering ondergaan.

Terwijl in al de gewesten, aan den Taikoen onderworpen, trapsgewijze veranderingen zijn ingevoerd in alle vormen, ten einde een nieuw stelsel tot stand te brengen, hebben wij evenwel opgemerkt dat er steeds eerbied bestond voor onzen wil. Doch indien thans de uitdrijving der barbaren uit onze Staten niet geschiedt, zullen de harten des volks niet dan met moeite eenstemmig zijn, en dit is eene reden van zwaar verdriet voor mijn Keizerlijk gemoed.

Dat de Taikoen derhalve alles doe wat in zijne magt is om de stellige uitdrijving der barbaren te verzekeren, en dienovereenkomstig moeten er onverwijld bevelen gegeven worden aan alle Daimios. Het is overigens de pligt van den opperbevelhebber (den Taikoen) dit plan ten uitvoer te leggen.

Voleindig ten spoedigste de geheele onderneming; verwezenlijk hetgeen tot heden het onderwerp is geweest van de overwegingen van den Staat en bepaal het juiste tijdstip, waarop de gemeenschap met de leelijke vreemdelingen zal ophouden.

Gij zult ons een rapport over dit onderwerp inzenden."

't Is Japansch zult ge zeggen, en die vreemdelingen zullen zich dan ook niet zoo gemakkelijk of althans niet straffeloos, na de gesloten tractaten, uit het land laten zetten. Maar het zonderlingste is, dat gelijktijdig met die verklaring van den Taikoen een aantal jeugdige Japannezen herwaarts zijn gekomen, om zich op verschillende takken van wetenschap en nijverheid toe te leggen. Zou de Taikoen van meening zijn dat de eer een Japannees in 't land te hebben zoo groot is, dat men er niet aan denken zou eenige represailles te nemen? . . . Ik geloof waarlijk dat er ook in Japan eene jonkerpartij is, die thans de magt in handen heeft.

Hier, zoo als ge weet, maakt men van de jonkerpatij zooveel cas niet, hoogstens zijn ze goed voor de eene of andere politicke coalitie of om het volk wat op te winden, als in April 1853 en bij andere gelegenheden. Welligt heeft men er ook eenigzins op gerekend voor 1863, maar daar de heer Groen van Prinsterer zich zoo vierkant en met zoo veel goede argumenten in zijn voordeel gesteld heeft tegenover hen, die de herinnering van 1813 dit jaar exploiteren en — zegt men — exploiteren ten behoeve van protectie en monopolie, mag men met grond verwachten, dat althans bij die gelegenheid de antirevolutionnairen de reactionnairen niet zullen steunen. De liberalen nog veel minder; en zelfs van de reactie trekken zich hoe langer hoe meer personen terug. Ieder die een naam heeft, waarin wat klank zit, wil geen lid wezen van eene subcommissie, terwijl de hoofdcommissie voor die herinnering aan 1813 uitsluitend bestaat uit fabriekanten in ijzer- of aardewerk, de prins daargelaten, die als vorst — mogt hij zich ook bedrogen hebben — zijn eens gegeven woord niet verbreken wil of kan.

Maar behalve die grief tegen de hoofdcommissie en hare eenzijdige bedoeling, openbaren zich langzamerhand, maar met toenemende kracht, ook grieven tegen de herinnering van het jaar 1813 zelf, of liever aan het eerste tijdperk dat Nederland zich een Koningrijk noemen mogt. Ik kan niet nalaten mijne correspondentie te eindigen met de aanhaling van een fragment van een artikel, dat door een onzer beste publicisten werd geschreven en voortgevloeid is uit dezelfde onbevangen opvatting van de eerste jaren der geschiedenis van het koningrijk der Nederlanden, eene opvatting, die, zoo als ik zeide, meer en meer zich openbaart. Na de bewering dat wij *zelven* ons niet vrijgevochten hebben, zegt de schrijver:

„Van Spanje heeft de vroegere republiek zich vrijgevochten, van Spanje, toenmaals het magtigste rijk ter wereld. En zóó weinig ligt het in den Nederlandschen volksaard zich zelven te vergoden, dat op den huidigen dag het Dietsche volk zich zelven nog geen eergesteente gebouwd heeft. Nederlang lag tot 1813 gekluisterd voor den ijzeren man, die over bijna geheel Europa gebood; eerst toen bij Leipzig de Fransche legers waren geslagen, toen de kozakken met gevelde piek over de grenzen kwamen aanrennen, toen stond eindelijk ook de Nederlandsche leeuw, die 20 jaar geleden nog de carmagnôle meê gedanst had, op. Niet de Nederlanders, maar die vieze en „lieve" kozakken, dezelfde die op dit oogenblik Poolsche vrouwen en kinderen vermoorden; Pruissen die hun eigen vrijheden tegenover een handvol jonkers nog niet kunnen verdedigen en langs de Poolsche grenzen de eervolle rol van speurhonden moeten vervullen voor de Russische menschenslagters, die hebben ons van de Franschen verlost; vreemde hulp heeft ons vrijgemaakt, niet eigen geestkracht en moed.

„De zich zelve brevetterende hoofdcommissie wil de onafhankelijkheid van Nederland vereenzelvigen met Neêrlands eersten Koning, den zoon van den laatsten stadhouder.

„'t Was een schoone dag, die 30ste November 1813, toen de prins van Oranje, wiens verblijf hier te lande onbekend was, en dien men overal had gezocht, te Scheveningen aan wal trad.

„'t Was een schoone dag, die 2de December, toen de prins onder uitbundig gejuich te Amsterdam zijne intrede deed, toen de prins aanvaardde wat Nederland hem bood onder waarborging eener wijze constitutie, die de vrijheden en regten der natie voor mogelijk misbruik van gezag zou vrijwaren.

„'t Was nog schooner dag, die 30ste Maart 1814, toen de souvereine vorst den eed op de grondwet aflegde.

„Maar 't was geen schoone dag meer, die 24ste Augustus 1815, toen Koning Willem op landsvaderlijke wijze de gewijzigde grondwet van 1814 verklaarde tot de grondwet van het koningrijk der Nederlanden, 1816, de invoering van het beschermende belastingstelsel, waardoor de fabrieken ten koste des handels, tot groot nadeel der verbruikers werden bevoordeeld; 1820, de verwerping der 10 jarige begrooting; 22 December 1822, de oprigting van het amortisatie-syndicaat; 25 Augustus 1830, begin van het oproer in Brussel; 19 April 1839, vredesverdrag waarbij Belgie voor Nederland verloren ging; December 1839, eenparige verwerping der begrooting; 30 December 1839, aanbieding van een ontwerp tot herziening der grondwet, dat verbazing en weerzin opwekte; — al deze datums, neen dat waren geen schoone dagen meer; de naweeën van Koning Willems bestuur, die Nederland in 1844 op den rand van het staatsbankroet bragten, neen dat zijn geen aangename herinneringen meer."

DUITSCHLAND.

In de zitting der Pruissische kamer van afgevaardigden van 27 Mei, werd het antwoord ontvangen van den koning op het bekende adres. Dat antwoord was door geen der ministers gecontrasigneerd en werd door den president der kamer voorgelezen.

De koning zegt daarin: dat Z. M. aan zijne opvatting betreffende het in de rede vallen van den minister van oorlog, zich aan zijne vorige boodschap refereert. De toestand des lands is den koning bekend. De kamer heeft door haar adres de hoop verijdeld, om gemeenschappelijk met elkander te werken. Hare houding ten aanzien van buitenlandsche vraagstukken heeft Z. M. diep bedroefd. Pruissen bevindt zich niet op een meer geïsoleerd standpunt dan andere mogendheden. Eenige afgevaardigden hebben gedreigd de regering de middelen voor de uitgaven van oorlog te weigeren. Tegen zulk eene ongemotiveerde poging tot inbreuk op de constitutioneele regten komt de koning met allen ernst op; hij zal de regten der kroon ongeschonden handhaven en niet dulden, dat het zwaartepunt der regering verplaatst worde. De ministers hebben het vertrouwen des konings, hunne handelingen zijne toestemming.

Graaf Eulenburg, minister van koophandel, deelde vervolgens mede, dat de kamer ten 2 ure in de witte zaal van het paleis gesloten zou worden.

In de sluitingsrede zeide de heer von Bismarck o. a. het volgende: De tweede kamer heeft zich door haar adres van 29 Januarij scherp tegenover de regering geplaatst en niettegenstaande 's konings antwoord is hare houding nog steeds van dien aard, dat elke schikking onmogelijk wordt. Zij heeft door de debatten over de buitenlandsche politiek de handelingen der regering trachten te verlammen en daardoor de agitatie in de aan Polen grenzende provinciën bevorderd. Zij heeft de voorstellingen van Pruissens vijanden tot de hare gemaakt en bezorgdheid opgewekt voor buitenlandsche gevaren en voor verwikkelingen, waaruit een oorlog zou kunnen ontstaan, zonder dat de bestaande betrekkingen met de vreemde mogendheden daartoe gegronde aanleiding gaven. Zij heeft bovendien in haar laatste adres alle medewerking met de regering bepaald geweigerd. Daardoor is de sluiting der beraadslagingen onvermijdelijk geboden. De regering behoudt zich de beslissing voor, hoe zij de onafgedane finantieele wetten zal ten einde brengen. Zij hoopt zich te eenigertijd nog met de volksvertegenwoordiging te kunnen verstaan.

De voorzitter, de heer von Grabow, sloot daarop de zitting, „in het vast vertrouwen, dat het Pruissische volk, zonder wankelen blijvende op de baan door de wet voorgeschreven, in den hevigen strijd voor de constitutie, zich trouw en standvastig om zijne bezworen constitutie en hare vertegenwoordigers zal scharen en het palladium zijner door die constitutie verworven en verdedigde regten en vrijheden, tegen iedere inconstitutioneele octroyering heilig bewaren en beschermen zal."

De sluiting van de zitting der kamers in de witte zaal, werd door hoogstens zestig leden bijgewoond; van de beide groote fractiën der tweede kamer was niemand aanwezig.

Reeds den 1 dezer vaardigde de koning op voordragt van het staatsministerie en op grond van art. 63 der constitutie eene verordening tegen de drukpers uit, welke de volgende bepalingen inhoudt:

„Art. 1. De administrative overheid is bevoegd, de verdere uitgave van een binnenlandsch dagblad of tijdschrift *wegens deszelfs voortdurende het openbare welzijn in gevaar brengende houding* tijdelijk of op den duur te verbieden.

„Gevaar voor het openbaar welzijn is als aanwezig te beschouwen, niet alleen wanneer enkele artikelen op zich zelve uit hoofde van hunnen inhoud tot strafregterlijke vervolging aanleiding geven; maar ook dan wanneer de *algemeene houding* van het blad het streven doet blijken of de strekking heeft:

„om den eerbied en de trouw jegens den koning te ondermijnen;

„om den openbaren vrede door opruijing der burgers tegen elkander te storen;

„om de staatsinrigtingen, de overheden en derzelver verordeningen door het beweren van verkeerde of in een hatelijk licht voorgestelde feiten of door hoon en smaad aan haat of verachting bloot te stellen;

„om tot ongehoorzaamheid aan de wetten of de bevelen der overheid aan te zetten;

„om de godsvrucht en de goede zeden te ondermijnen;

„om de leerstellingen, inrigtingen en gebruiken van eene der Christelijke kerken of van een erkend godsdienstig genootschap door spot in minachting te brengen."

Art. 2 bepaalt dat het verbod, nadat de betrokken uitgever tweemaal gewaarschuwd is, wordt uitgesproken in eene algemeene vergadering van het regeringscollegie, in welks district het dagblad of tijdschrift verschijnt.

De artt. 3 en 4 bepalen de in dezen te volgen proceduren en schrijven onder anderen voor, dat de uitgever, aan wien een afschrift van de beschuldiging wordt medegedeeld, moet worden gedagvaard om ter mondelinge behandeling van zijne zaak te verschijnen in de zitting van het regeringscollegie, welke echter *niet in het openbaar* mag worden gehouden.

Volgens art. 5 heeft zoowel de aanklager als de betrokken uitgever bevoegdheid, om binnen 10 dagen van de gevallen uitspraak in hooger beroep te komen bij het staatsministerie.

In het geval dat uit openbare aankondigingen of uit andere onmiskenbare feiten blijkt, dat een verboden dagblad of tijdschrift onder denzelfden of een anderen naam door anderen voortgezet wordt, geeft art. 6 aan den regeringspresident de bevoegdheid, om zoodanige onderneming zonder vorm van proces te verbieden.

Volgens art. 7 wordt al wie een verboden dagblad of tijdschrift verkoopt, ter lezing legt of op andere wijze verspreidt, gestraft met boete van 10 tot 100 rijksdaalders of gevangenis van 8 dagen tot een jaar, voor elk aldus verspreid nommer of aflevering.

Art. 8 bepaalt dat de functien, welke bij deze verordening aan de regeringspresidenten in de provincien worden opgedragen, in het politiedistrict van Berlijn en Charlottenburg *door den president van politie* zullen worden uitgeoefend.

Eindelijk bepaalt art. 9, dat buitenlandsche dagbladen, ter zake van de in art. 1 omschreven houding, bij besluit van het staatsministerie kunnen verboden worden.

De verordening treedt met den dag der uitvaardiging (1 Junij) in werking.

Tegen deze verordening is door de redactien van zes dagbladen te Berlijn geprotesteerd, doch met dat gevolg, dat die dagbladen deswege onmiddelijk eene waarschuwing „wegens verkeerde voorstelling van feiten" enz. alsmede de „algemeene strekking," hebben ontvangen. Desniettemin hebben zich later nog andere dagbladen, speciaal in de provincien des rijks, met dat protest vereenigd. De *Volkszeitung* te Berlijn en de *Köln. Ztg.* loopen groot gevaar.

De kroonprins van Pruissen, die de troepen in sommige provincien inspecteert, heeft bij zijne komst te Dantzig op de toespraak des burgemeesters, waarin deze zijn leedwezen betuigde dat de toestand des lands de uiting der volksvreugde belette, een antwoord gegeven, waaruit men zou kunnen opmaken, dat hij de verantwoordelijkheid voor de jongste gebeurtenissen, — niet wenscht te deelen. Hij meende echter tot vertrouwen op den koning te mogen aansporen.

Te Koningsberg, waar de prins ook gewacht wordt, is een voorstel in den stedelijken raad, om hem bij die gelegenheid een collation aan te bieden, verworpen. Die raad protesteert overigens tegen een verbod der regering om eene vergadering te houden, waarin over eene petitie aan den koning, betreffende den toestand des lands, zou beraadslaagd worden. Dezelfde verschijnselen doen zich ook in andere Pruissische steden voor. Te Berlijn heeft zich de magistraat vereenigd met het eenstemmig besluit van den stedelijken raad, om zich in deputatie of, zoo de koning de deputatie niet wil ontvangen, schriftelijk tot den koning te wenden, ten einde hem, met verwijzing op den toestand des lands en de stemming der stad, te bewegen om den wettigen staat van zaken te herstellen en de kamers weder spoedig bijeen te roepen.

BOEKAANKONDIGING.

Kaart van Java en Madoera.
Schoolkaart van Nederlandsch-Oost-indië; beide door C. A. Oehler en G. P. F. Cronenberg.
Batavia, H. M. van Dorp.

Geh' vom Haüslichen aus und verbreite dich, so du kannst, über die ganze Welt! zegt Göthe op zekere plaats, en in deze woorden geeft hij de eenige ware elementaire methode van het onderwijs in de aardrijkskunde aan. Gelijk er voor elke andere wetenschap twee wijzen van behandeling mogelijk zijn, nl. de elementaire en wetenschappelijke, zoo ook voor de aardrijkskunde. Niet met de betrekking, waarin de aarde staat als planeet tot ons zonnestelsel, maar met de woonplaats, het huis of de school, vangt de elementaire methode der geographie aan, en van dat punt uit verwijdt zij telkens den blik des leerlings en doet hem zoo geleidelijk de plaats zijner inwoning, de residentie, afdeeling of gouvernement, het eiland enz. kennen, totdat hij de geheele uitgestrektheid der indische bezittingen omvademt, en daarna eerst gaat zij er toe over om haar voet te zetten op vreemde landen, vreemde werelddeelen.

Een gewichtig hulpmiddel voor dit onderwijs zijn goede kaarten. Boven alles zoek ik op alle schoolkaarten naar flink geteekende grenslijnen, opdat de leerling een duidelijk beeld van het land in zijn geest kan opnemen, benevens naar zeer duidelijke teekening van bergen en rivieren. In dit opzicht zijn er, voor zooveel mij bekend is, geen kaarten die beter aan deze vereischten voldoen dan de Wandkaarten van Sydow, die hier o. a. op het Gymnasium worden gebruikt. In Nederland ken ik geen dergelijke. Wat nu de tot dusver gebruikte kaarten van Indië betreft, dat hierop zeer veel is aan te merken is overbekend, en daarom verdient elke poging, die in 't werk wordt gesteld om iets beters te voorschijn te brengen, de ondersteuning van ieder die belang stelt in grondige kennis van de heerlijke eilanden, die Nederland zijne Oost-Indische bezittingen noemt.

Als zoodanig noem ik de kaarten, aan het hoofd dezer aankondiging vermeld. De heer C. A. Oehler, lithograaf bij het hydrographisch bureau, wendde zich in 1861 tot de Hoofdcommissie van onderwijs met verzoek om geldelijke ondersteuning voor de afwerking dier kaarten. Door het Gouvernement werd op voorstel dier Commissie een voorschot aan den heer Oehler verleend van *f* 3000. —, onder voorwaarde van daarvoor aan de Regering te leveren 150 Ex. en van binnen een jaar gereed te zijn. Deze kaarten zijn door genoemden heer en den Heer C. P. F. Cronenberg, 1en teekenaar bij de genie, afgewerkt, en bij hun arbeid hebben zij alle voor hen toegankelijke bronnen geraadpleegd. Dat zij hierbij naauwgezet zijn te werk gegaan, kan o. a. daaruit blijken, dat een paar afgedrukte bladen, na de bekendwording der resultaten van de jongste sterrekundige plaatsbepalingen door de geographische dienst, overgeteekend zijn. De kaart van Java geeft niet te veel namen, wat bij schoolkaarten zoo dikwijls tot overlading heeft aanleiding gegeven; maar de hoofdplaatsen van residentien, afdeelingen, regentschappen, districten, alles is met een flinke duidelijke letter geschreven, waardoor aan het doel eener schoolkaart volkomen wordt beantwoord. De residentiën zijn behalve door de gewone grens-stippellijn, door een duidelijke Carminstreep van elkander gescheiden; de loop der rivieren en wegen is duidelijk geteekend, zoodat men zonder inspanning alles gemakkelijk volgen kan.

De tweede kaart is een verzamelingsblad van den Archipel, waarmeê ik nog hooger loop dan met die van Java. De bewerkers hebben de gelukkige gedachte gehad, om de verschillende gouvernementen of gedeelten onzer bezittingen — ik weet er geen officieelen naam voor — door een gekleurde lijn aan te wijzen, en alleen daarom zou deze onderneming alle aanmoediging verdienen. Met een oogopslag ziet men op deze kaart, hoever Sumatras Westkust als gouvernement zich uitstrekt met zijne onderafdeelingen Padang, Padangsche Bovenlanden en Tapanoli, zoo ook Borneo, de Molukken, enz., — kortom, dit is een overzichts kaart, die de andere van dezen archipel bestaande verre overtreft, wat aanschouwelijkheid van voorstelling aanbelangt. Naar mijn inzien, kunnen deze kaarten in geen school of leerkamer worden gemist.

Mijn doel met deze aankondiging is alleen om op de doelmatigheid dezer kaarten voor schoolonderwijs aandachtig te maken, en geenszins om te gaan napluizen, of er misschien niet een of ander distriktshoofdplaatsjen iets te veel Zuid of Noord, Oost of West is geplaatst. Wanneer de sterrekundige plaatsbepalingen en de opneming der verschillende gedeelten onzer bezittingen zullen zijn voltooid, alsdan is de tijd daar, dat men volkomen goede kaarten kan samenstellen; tot dusverre is er nog veel, Melvill's Atlas niet uitgezonderd, wat later zal blijken minder juist, ja zelfs geheel verkeerd te zijn. Van harte wenschen wij den bewerkers alle mogelijke succes met deze onderneming, en meer ondersteuning en belangstelling, dan hun van sommige gouvernementsonderwijzers op Java is ten deele gevallen.

H. Prange.

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda doorgezeild.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN		NAAR.
Julij 15	Engelsch	Marion	J. Soughton	Sunderland	28 Maart	Shanghae
16	Ned. Indische	Ida Elisabeth	W. Dlooren	Rotterdam	20 "	Batavia, met 8 passagiers.
17	Engelsch	Shanghae	W. Moylan	Singapore	13 Junij	Bombay, 10 Chin. en 16 Sipaijers.
—	Amerikaansch	Nabob	C. Thurston	Manilla	3 "	New-York
18	Fransch	Pomone	Joseph Gerard	Bangkok	10 Mei	Cherbourg
—	Engelsch	Anglo Indian	E. Bird	Singapore	25 Junij	Sydney

Aangekomen schepen te Batavia.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN.		AGENTEN.
Julij 18	Ned. Ind.	stoomsch.	Padang	W. Vogel	Soerabaija	15 Julij	W. Cores de Vries.
20	Nederlandsch	bark	Copernicus	L. Visser	Japan		J. Cézard & Co.
—	Ned. Ind.	"	Sara Eleonora	Brodie	Samarang	16 Junij	Cassalette & Co.
21	"	schoen.	Henriette	B. Sikkens	Pamanoekan	20 "	

Vertrokken schepen van Batavia.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
Julij 19	Z. M.	schroef stoomsch.	Apeldoorn	lt. t/z. 1e kl. Hugenholtz	Koerastell. om de Noord Oost.
—	Nederlandsch	schip	Telanak	F. H. Popken	Soerabaija
"	"	bark	Margaretha Simonetta	F. J. Houtman	Ned. via Sam. en Soerabaija
"	"	"	Abel Tasman	J. K. Rijken	" Cher. " Tagal
—	Ned. Indisch	brik	Passekan	Je Engtjee	Cheribon, Tagal en Pekalongan
"	"	bark	Keng Goan	Lim Yoehok	Indramaijoe
"	"	"	Aldjoessoer	Said Ali	Palembang
20	"	"	Ellen	F. A. P. Wenthold	Samarang
—	Engelsch	schip	Juttha Allum	F. Blaney	Calcutta via Singapore
"	"	"	Hebe	A. H. Kiehl	Nederland via Soerabaija
21	Nederlandsch	"	Ary Scheffer	J. G. Kunst	Nederland
"	"	"	Fathool Rachman	Sech Basama	Muntok
—	Ned. Indisch	"	Macassar	G. A. Nijs	Samarang
23	"	stoomsch.	Batavia	J. C. Bieringa	Soerabaija en Baudjermasin
—	Engelsch	bark	Wellington	Maby	N.-York via Padang en Benkoelen

In lading liggende schepen te Batavia.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Tonia	Bruining	Soerabaija	J. Cézard & Co.
"	bark	Watergeus*	H. R. Giezen	Nederland	van Ommeren, Rueb & Co.
"	"	Baron Förstner v. Dambenoy	N. Kruymel		
"	"	Koninklijke Nederl. IJachtclub	Zack		
"	schip	Noach	P. Wierikx	Soerabaija	B. van Leeuwen & Co.
"	"	Louise*	P. Buijs jr.		Dümmler & Co.
"	"	India Packet*	G. Dieperink	Amsterdam via Soerabaija	E. Moormann & Co.
"	bark	Joan	C. Lazeur	Nederland	Haager & Schuurman.
"	"	Java	J. H. L. van Bueren		Reynst & Vinju.
"	schip	Joan*			P. Landberg & Zoon.
Ned. Indisch	brik	Marzoek*	Cowan		G. Buyn & Co.
"	schip	Neêrl. Indië*	C. Deterding		Reynst & Vinju.
"	schoen.	Chieftain*	v. Suchtelen	Billiton	Coulster.
"	bark	Eiland Banka*	Oey Lian Tik		
"	"	Baboel Ijoessoer*	Sech Basesier		
"	"	Sara Eleonora	Brodie		Cassalette & Co.
"	brik	Gapsoea*	Puré		Borneo Comp. Limited.
"	"	Carl*	Doro	Australie	Hunter, Houghton & Co.
Engelsch	bark	Omagh*	Davidson	"	"
"	"	Warren Hastings*	Hedley	Nederland	"
"	schip	Stormking*	Williams		Paine, Stricker & Co.
"	"	Thomas Mitchell*	Mc Kechnie	Singapore	Pitcairn, Syme & Co.
Mecklenb.	bark	Margaretha*	F. Möller	Soerabaija	E. Moormann & Co.
Hanov.	brik	Johann Heinrich*	Wulff		C. Bahre & G. Kinder.
Zweedsch	schip	Australie*	Wallander		"
"	"	L. A. Bang*	Tallenius		J. Cézard & Co.

De partikuliere schepen zijn aangeduid met een*

Aangekomen schepen te Samarang.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCH.	GEZAGV.	VAN
Julij 14	Ned.	bark	Theodora Mechtelda	van der Wijck	Batavia

In lading liggende schepen te Samarang.

VLAG.		NAMEN DER SCH.	GEZAGV.	BESTEMM.
Nederlandsch	bark	Sliedrecht	Feenstra	
"	"	Theodora Mechtelda.	van der Wijck.	

Aangekomen schepen te Soerabaija.

DATUM.	VLAG.		NAM. DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Julij 12	Ned.	bark	Helena & Anna	Lupcke Jr.	Samarang
" 13	"	"	Hendrika	de Groot Stiffry.	Amsterdam

Vertrokken schepen van Soerabaija.

DATUM.	VLAG.		NAM. DER SCHEPEN	GEZAGV.	NAAR
Julij 13	Ned.	bark	Minerva	Botesz	N.P. & Indr.
—			Louise K. v. Zwedén	van d. Linden	Nederland
" 16	"	"	Cranje Nassau	Straug v. Hees.	N. v.S. en Bat

In lading liggende schepen te Soerabaija.

		NAM. DER SCHEPEN.	GEZAGV.	BESTEMM.
Nederlandsch	bark	Piet. Schoenmakers.	v. Varelen	Nederland
"	"	Helena	Dil	"
"	"	Record	Bulcher	"
"	"	Knight	Watson	"
"	"	Jacobus	van Loon	"
"	"	Alfred	Tudsberg	
"	"	Neêrlands Indie	van Essen	Nederland
"	"	Alexander	Dekker	"
"	"	Zwaluw	Reeders	"
"	"	Oceaan	Doeksen	"
"	"	Sicilie	Leonhardt	Molukkos
"	"	Johannes Lodewijk	van der Waal	Nederland
"	"	Oranje Nassau	Strang v. Hees	"
"	"	Mentor	Duinker	Amsterdam
"	"	Isaac Charles	Pare	Nederland
"	"	Maria	Scharff	"
"	"	Hendrika	Croot Stiffry	"
"	"	Helena en Anna	Lupcke	"
Engelsche	"	Christina Rankin	Dowell	

Aangekomen schepen te Pasoeroean.

DATUM.	VLAG.		NAM. DER SCH.	GEZAGV.	VAN
Julij 9	Ned.	schip	Doggersbank	Nuss	Soerabaija

Vertrokken schepen van Pasoeroean.

DATUM.	VLAG.		NAM. ER SCH.	GEZAGV.	NAAR.
Julij 9	Ned.	brik	Bantam	Claasen	Nederland
" 14	"	schip	Nieuw Holland	Witting	"

In lading liggende schepen te Pasoeroean.

VLAG.		NAM. DER SCHEP.	GEZAGV	BESTEMM.
Nederlandsch	schip	Aegidia en Paulina	Hoogland	Nederland
"	"	Nieuw Holland	Witting	"
"	"	d' Elmina	Horner	"
"	"	Doggersbank	Nuss	"

Aangekomen.

CHERIBON. 13 Julij, Ned. bark *Commiss. des Konings van der Heim*, van Zanten, v. Batavia.

Vertrokken.

PROBOLINGO. 8 Julij, Ned. schip *Ary Scheffer*, Kunst, n. Nederland.
MAKASSAR. 26 Julij, Eng. bark *Douglas*, John. de Bathe, n. Singapore.

VREEMDE HAVENS.

Aangekomen.

FALMOUTH. 4 Junij, *Eunomia*, Anderson, Soerabaija; *Emma*, Andersen, Java vertrok n. Amsterdam.

SHIELDS. 25 Mei. *Henriette*, Drijver qq, Amst. vert. 31 n. Batavia.—26 *Laura & Adèle*, Lund, Amst.; *Herman de Ruiter*, Esing, do. om voor Soerabaija te laden.—28 *Argo*, Gesterkamp, Antwerpen laadt voor Batavia.—31 *Zeemeeuw*, Kayser, Amst. om voor Soer. te laden.—2 Junij *Hollandia*, Wap, Rott.; *Haemstede*, Termarsch, Zierikz.; beiden om voor Onrust te laden.

SUNDERLAND. 26 Mei. *Jacobus Martinus*, Meppelder, Schiedam vert. 5 Junij n. Singapore.

BREMERHAVEN. 27 Mei. *Johan Lange*, Lamke, Batavia.

Vertrokken.

GLASGOW. 25 Mei. *Graham*, Mc' Near, Batavia.

Gepasseerd.

BERRYHEAD. 2 Junij. *Jan Daniel*, Zweede, Rotterd. n. Batavia; *Nova Zembla*, Mammes, do. n. do.

LEZARD. 22 Mei. *Bulgerstein*, Geerling, Rott. n. Batavia; *Ridderkerk*, Teerling, do. n. do.

In lading.

SHIELDS. 2 Junij. *Peking*, Deinum, Singapore.

Schepen in Lading.

TE AMSTERDAM.

naar	
Batavia	Alcyone. — Haacke
"	Schelde. — Hoffman
"	Jacoba en Christina. — Jaski
"	Quartet. — Mulder.
" en Soerabaija	Henriette Maria. — Tjebbes
" en id.	Cornelis Gips. — Seyffert
" en Samarang	Telegraph — Rolufs
Padang	Maria Agnes. — van Deursen
Samarang	Sirius. — v. W. v. Rees
" (direct)	Henriette. — Visser
Soerabaija	Baron van Hardenbroek. — Henny
" (Passagiers)	den Elshout. — Akkerman
Singapore en Makassar	Almelo. — Jebbes
Kanagawa en Decima	Fagel. — Knaap
" en "	Anna Maria Wilhelmina.—Sontag Winkler.

TE ROTTERDAM.

Batavia	Kosmopoliet. — Bouten
"	Jedo. — van Rossen
"	Kortenaer. — Glazener
"	Lammina Elisabeth. — Gersen
"	Rudolf. — Meinsma, ex Cornelia.
" en Soerabaija	Ida Wilhelmina. — Rotgans
" en id.	Bilderdijk. — Victor
" en id.	Zephir. — Schey
" en id.	Jh. Mr. v. d. Wall v. Puttershoek. — Lammerts.
" en id.	Susanna Johanna. — Peeters
" en id.	Zeemanshoop. — Phaff
Samarang en Soerabaija	Joh. Christ. Simony. — Koefoed
Singapore	Constance. — Sipkes
" en Macassar	Mary Goddard. — Ridder
" en Hongkong	Adeline. — Ulrichsen
Hongkong	Staatsraad v. d. Houven. — Heymeriks
Melbourne	Minister Thorbecke. — van Duin
Kaapstad	Concordia. — van Zanten

Vrachten.

Van Nederland naar	Batavia	*f*	15	à	20	met 15%	zwaar goed 2/3 vracht.	
" " "	Samarang	"	20	"	25	"	"	
" " "	Soerabaija	"	25	"	30	"	"	
" " "	Singapore	"	35	"	40	"	"	
" " "	Makasser	"	—	"	—	"	"	
" " "	Padang	"	50	"	60	"	"	
" " "	Hongkong	"	48	"	55	"	"	
" " "	Kaap de Goede Hoop	"	50	"	—	"	"	
" " "	Japan	"	60	"	70	"	"	
" " "	Australie	£	2	à £	2¼	p. gem. ton.		
" Engeland "	Australie	"	3	" "	3½	pr. reg. ton.		
" " "	Singapore	"	1½	" "	2	"		
" " "	Java	"	2	" "	—	"		
" " "	China	"	2	" "	2½	"		

Bevrachtingen der Nederlandsche Handel-maatschappij.

De Ned. H. M. verlangt tegen 12 dezer aanbieding voor de gewone retourbevrachtingen, van Java en Sumatra, naar Nederland, van schepen, laatstelijk vóór of op 1 Febr. 1863 bevracht door de Maatschappij binnengekomen, en nieuwe vóór of op 31 Aug. 1862 te water gelaten. Conditiën als gewoonlijk.

De N.H.M. wenscht tegen de maanden Julij of Augustus e. k., van Rotterdam of Amsterdam naar Soerabaya scheepsgelegenheid te zien aangewezen voor de verzending van een Duikerklok en daarbij behoorend ijzeren vaartuig. De kosten van transport naar Amsterdam zijn voor rekening der Maatschappij.

De Duikerklok bestaat uit een zamenstel van plaatijzer en heeft een bijna geheel cylindrischen vorm van 2,50 el grondvlak en bijna 3 el hoogte. Het gewigt zal omstreeks 5000 Nederl. ponden bedragen.

Bij de Klok behoort een kist met Luchtpomp, 2 einden gemeenschapsbuis, verschillende artikelen en behoeften en eene hoeveelheid van omtrent 5000 Nederl. ponden ijzeren ballast.

De Klok in het ruim moetende geborgen worden, vordert dit luiken van omtrent 3 el wijdte en lengte.

Vermoedelijk zal een passagier 1e klasse den toestel vergezellen.

Aanbiedingen, met opgaaf van de gevraagde vracht in ééns en van den voor laden en lossen toe te stanen tijd, tot 13 Junij e. k.

De N. H. M. wenscht scheepsgelegenheid te zien aangeboden voor het transport van 2000 Eng. tons steenkolen naar Soerabaya.
en 1500 " " do. " Onrust of Kuyper, in Indië door hare Factorij te Batavia te bepalen.

Aanbiedingen met opgaaf van de gevraagde vracht in ééns, per in te nemen last en van den tijd, waarop het schip tot vertrek naar Engeland gereed zal liggen, worden ingewacht tot den 11den dezer.

De steenkolen moeten worden ingenomen te New-Casle upon Tyne.

De voorwaarden zijn als in de gewone charterpartijen voor steenkolen, bij de Maatschappij in gebruik; de Engelsche ton aangenomen op 1000 Ned. ponden. Het schip zal uiterlijk vóór het einde dezer maand tot vertrek naar Engeland in de zeehaven moeten gereed liggen.

Bijlading voor derden wordt niet toegestaan.

De te besteden vracht zal niet boven *f* 35 per last gaan.

Dezer dagen is eene inschrijving geopend tot deelneming in eene op te rigten Rotterdamsche Bank, waarvan het maatschappelijk Kapitaal groot zal zijn *f* 15,000,000, uit te geven in 3 Seriën van *f* 5 millioen, elk verdeeld in 20000 aandeelen à *f* 250. Voor de 1e Serie waren 16000 aandeelen door de oprigters bijeengebragt; voor de overige 4000 aandeelen of *f* 1,000,000 is ca. *f* 58,000,000 ingeschreven.

Het doel dezer Vennootschap is de bevordering van Handel en Nijverheid in Nederland en de Koloniën.

Eene andere inschrijving is geopend tot deelneming in eene Engelsch-Belgisch-Nederlandsche Bank, Kapitaal £ 1,000,000, verdeeld in 20,000 aandeelen van £ 50 met eene storting van £ 20.— Eerste Serie 10,000 aandeelen waarvan 2500 gereserveerd waren voor Nederland.— Hoofdzetel te Londen met nevenbureaux in Nederland en België.

Het doel is het verrigten van bankoperatiën op uitgebreide schaal.

Er is voor ruim 5900 aandeelen ingeschreven.

Veilingen van Schepen en Scheepsparte.

1863.			Gebouwd Anno:	Gem. Lasten.
		Nieuwediep.		
29/30 Junij.	8/64	Prins van Oranje, ex Stad 's Gravenhage. — Hensing	1840	478
	1/8	Zeemanshoop. — Hansen	1826	230
	4/80	Wilhelmina. — Koster	1857	260
	3/16	Maria en Pauline, ex Dankbaarheid.— Poulsen	1842	152
	2 Aand. elk à *f* 1000	Reederij-Societeit J. Rahder & Co		

Het schip Cornelia, kapt. Witt, in veiling verkocht, (zie No. 8) is thans genaamd Rudolf, gevoerd door kapt. Meinsma.

Schepen uit de hand verkocht.

Het schip Doggersbank, kapt. Kerkhoven, groot 459 lasten, anno 1840, aan eene Noordsche reederij voor *f* 34700.

Het schip Cornelis Wernard Eduard, kapt, J. Bakker, groot 320 lasten, anno 1839, aan eene Noordsche reederij voor *f* 26000.

Te water gelaten schepen.

Den 29 Mei ll. is aan de werf van den Scheepsbouwmeester Fop Smit aan den Kinderdijk te water gelaten, het ijzeren barkschip Cornelia, groot circa 425 lasten, voor rekening der reeders Louis Bienfait & Zoon, te Amsterdam

Tijdingen.

Volgens later berigt omtrent het schip Anna en Elise, kapt. de Roever van Shields naar Batavia (zie vorig No.) werden de steenkolen onmiddelijk gelost, doch het schip op zijde vallende is geheel vol water geloopen.

Het schip Willem de Zwijger, kapt. v. d. Driës, van Banjoewangi naar Amsterdam is den 30 Maart ll. bij Algoa-baai op Martha'spunt, beoosten Struisbaai, totaal verongelukt, doch de epuipage gered.

HANDELSBERICHTEN.

AMSTERDAM, 9 Junij.

(*Slot.*)

ARAK. Geene enkele afdoening vond in dit artikel plaats.

DROOGERIJEN. Het meest belangrijke, dat in de artikelen, welke tot deze rubriek behooren, voorviel, waren de veilingen alhier op 3 Junij gehouden.

Van Gom Damar werden vóór de veilingen 269 Kisten te Rotterdam ex Doelwijk, tot geheimen prijs verkocht.

De 60 Kisten, 1700 Flesschen, Kajoepoeti Olie, ex Capella, werden tot fermen prijs afgedaan.

HUIDEN. De omzet bepaalde zich alhier tot de volgende verkoopen: 730 O.I. Buffel ex Baron van Hardenbroek, 246 O.I. Runder en 75 do. Buffel, ex Jacoba en Christina en 966 O. I. Buffel ex Star of the North. Te Rotterdam werden afgedaan: 1500 Samar. Runder, ex Lady Aegidia, 2500 do. do., ex Cornelis Werner Eduard, 500 Soer. do., ex Electra, 1686 Singapore do., ex Sir Ralph. Aber Cromby, 1246 do. d., ex Elisabeth, 1700 *Akyab* do., en Ringhorn, 1000 *Pasoeroean* do., ex Quartet, 1147 *Soer.* do., ex Susanna Johanna, 853 do. Buffel, ex idem, 1000 *Samarang* Buffel, ex Arracan en 940 do. do., ex Nelly. Alles tot geheime prijzen.

De eerstehands voorraad bedroeg op 1 Junij alhier: 11278 *O. I.* Buffel en 13948 do. Runder en te Rotterdam: 31561 *O. I.* en 17964 do. Buffel.

METALEN. In *Banka* Tin hadden belangrijke omzettingen plaats, waarbij de prijs van *f* 78 tot op *f* 79½ steeg, terwijl men thans op *f* 80 houdt, tot welken prijs echter moeijelijk te verkoopen is.

De N.H.M. zal op 24 Junij alhier veilen ca. 108,800 Blokken *Banka* Tin, welke hoeveelheid, bij tijdigen aanvoer, nog zal kunnen vermeerderd worden met p. m. 20,000 Blokken.

De verkoop zal geschieden bij Kavelingen van 500 Blokken. De Directie geeft de verzekering, dat zij vóór 1 Junij 1864 geen ander Tin aan de markt zal brengen; dat, tot op genoemd tijdstip, geene Gouvernements-veilingen van Tin in Ned. Indië zullen gehouden worden; en dat, alsmede tot voormeld tijdstip, geene verzendingen van dat metaal van Indië naar China voor Gouvernements rekening zullen plaats hebben, de hoeveelheid van 10,000 Picols te boven gaande.

De bovenstaande toezegging omvat niet het Tin hetwelk aan anderen toebehoort, zoodat het Gouvernement zich het regt voorbehoudt, om den Concessionarissen voor de ontginning van het eiland Billiton, behalve de 6000 Picols op Java, ook den verkoop in Nederland te vergunnen van eene geringe hoeveelheid, die in geen geval meer dan 3000 Picols zal bedragen.

In Koper ging niets om.

SPECERIJEN. Met uitzondering van Kruidnagelen en Kaneel, waarnaar eenige vraag bestond. waren deze artikelen verlaten. Te Rotterdam zijn 365 Balen Peper, ex Doelwijk, tot 21 cs. in Entrepot verkocht.

Van Foelie weden de per Baron van Hardenbroek alhier aangebragte 40 Kisten tot 52 cs. verkocht.

De voorraad van Specerijen bij de N.H.M. bestond op 1 Junij uit:

	Noten.		Foelie.		Nagelen.		Kaneel.	
1863.	1954	Vaten.	990	Vaten.	—	Vaten.	1065	Fard.
1862.	2711	"	715	"	400	"	1706	"
1861.	2061	"	602	"	1059	"	2626	"
1860.	1774	"	700	"	830	"	2306	"
1859.	1613	"	376	"	—	"	2806	"
1858.	1551	"	567	"	1070	"	1736	"

TABAK. Bij inschrijving werden alhier op 5 Junij de volgende partijen *Java* Tabak tot geheime prijzen afgedaan:

145 Pakken Lawi, ex Gebroeders,
57 " " " India,
119 " " " Atlantie,
257 " D, " Gebroeders,
274 " " " India,
en 80 " " " Atlantic.

Tegen 23 Junij zijn alhier in veiling aangeslagen:

1315 Pakken KL/HBvH, ex Quartet,
756 " SS, " Capella,
90 " MS, " Wassenaar,
73 " AB, " "
98 " W/Malang, " "
853 " TW & PA/Malang, ex diversen, deze laatste partij bestaat gedeeltelijk uit oude Tabak.

Van *Java* arriveerden:
pr. Susanna Johanna: 815 Pakken CHdB,
" Capella: 756 do. SS.

Goedsoortig Dekblad, voornamelijk Blitar, was gezocht, doch weinig voorhanden. Ordinaire soorten blijven zonder attentie.

Van *Java* Tabak bedraagt de voorraad alhier 3466 Pakken en te Rotterdam 937 do.

Manila Sigaren hooger gehouden door gebrek aan voorraad en de omstandigheid dat er geene aanvoeren onder weg schijnen te zijn.

THEE. De voornaamste omzetting, die omtrent dit artikel sedert het vorig berigt bekend werd, is de verkoop te Rotterdam tot geheimen prijs van 1100/4 Kisten *Chin. Congo*, ex Sunda, den 1 April aldaar in veiling opgehouden; naar men verneemt hebben koopers deze partij wederom aan de markt gebragt.

Te Rotterdam zijn gearriveerd per Marco Paolo: 2200/4 en 389/12 Kist. *Chin. Congo*, 586/12 do. do. *Pecco Congo* en 113/4 do. do. *Souchon*, die 1 Julij alhier in veiling komen.

VERFWAREN. Indigo blijft in eene goede stemming en er vinden vrij geregeld kleine afdoeningen plaats. Bij particulieren zijn weder 250 Kn. *Java* aangevoerd, die reeds gedeeltelijk tot veilingsprijzen nemers vonden.

Cochenille vast, maar met weinig voorraad.

Sapanhout is meer gevraagd en vindt tot de prijzen der noteing coulant koopers.

Kadranghout. Een partijtje van ca. 12 tons werd tot vasten prijs van boord afgedaan.

Kurkuma. Met zeer weinig handel en bij partij niet dan tot lagere prijzen te verkoopen.

O. I. Salpeter onveranderd.

VEILINGEN.

Door de Nederl. Handel-Maatschappij.

Amsterdam, 24 Junij.
Ca. 103,300 Blokken *Banka* Tin.
Onder voorbehoud van meerdering bij tijdigen aanvoer met ca. 20,000 Blokken.

DOOR PARTICULIEREN.

Amsterdam, 23 Junij.
1113 Pakken *Java* TABAK.
2072 " " "
Rotterdam, 1 Julij.
2313/4, 975/12 Kisten *Chin.* THEE.

Te Batavia, den 22 Julij 1863.

BENAMING DER GOEDEREN.		PRIJZEN. VAN	TOT	AANMERKINGEN.
Arak Batavia	Per legg.	65.—	70.—	afgedaan bij kleinigheden.
Cassia Vera		....	....	niet aan de markt.
Cochenille		....	....	Idem.
Cubeben	Per pic.	....	....	"
Foelie No. 1 Benkoelsche		20.—	25.—	lusteloos.
Gom Elastiek	Per pic.	90.—	....	verkocht. Aanv. zijn bep.
" Benzoin		....	....	niet aan de markt.
" Dammar	Per pic.	18.—	19.50	"
Gutta Percha		....	....	nt. ter markt. Zeer gezocht.
Huiden, Koe		2.75	3.—	weinig begeerd.
" Buffel	Per stuk.	2.50	3.75	weinig begeerd.
Indigo		4.30	....	1ste kwal. zeer schaarsch.
Japan Boomwas		38.—	40.—	zonder liefhebbers.
Kamfer, Japan. per Balie		....	....	zonder aanvoeren.
Koffij, Java		42.—	....	afgedaan. 1)
Padang		....	....	niet ter markt.
Koper, Japansch		....	....	niets aan de markt.
Kruidnagelen	Per pic.	42.—	....	afgedaan.
Notenmuscaat No. 1 Benkoelsche.		50.—	55.—	weinig vraag.
Peper, zwarte		14.50	15.50	afgedaan. 2)
" witte		28.—	....	ontbreekt.
Rotting, Banjermassing		10.—	12.—	verkocht.
" Padang		8.50	9.—	weinig voorraad.
Rijst, Indramaijoe met zakken		....	....	
" Witte Batavia 1e kwalit.		190.—	205.—	met vraag, geringe aanvoeren. 3)
" " " 2e "		150.—	160.—	met vraag, geringe aanvoeren. 3)
" Carga		110.—	120.—	
" Padang*		....	....	
Sapanhout Manila in Entrep.		3.—	....	lusteloos.
Bima	Per pic.	....	2.50	"
" Suiker No. 16		14.50	15.—	afgedaan.
Tamarinde		....	....	geen omzettingen.
Was		180.—	....	zeer begeerd, geene afdoen.
Tin, Billiton		84.50	....	gemidd. op vendutie.

1) Op Padang werden verkocht in veiling 40,000 pic. 1e soort gemiddeld @ *f* 41.61 en 1600 pic. 2e soort @ *f* 34.44 gemiddeld.
2) Te Benkoelen werden verkocht 1215 pic. zwarte peper @ *f* 14.06 gemiddeld en 270 pic. witte gemiddeld *f* 25.41.
3) Voor de goede kwaliteiten. 15,000 pic. Rangoon-Rijst bragten in veiling op den gemiddelden prijs van *f* 4.07½ c. Indramaijoe West Oogst ca. 30/m. pik. afgedaan tot geheimen prijs.

Wisselkoers.

Op Holland 6/m. dato 103½%.
" Londen " Zigt *f* 11.25 à *f* 11.40.
" China *f* 2.80 per dollar nominaal.
" Singapore *f* 2.78 per dollar, nominaal.
" Calcutta *f* 122 per 100 Cs. Rs. nominaal.

Spetiën.

Sovereins *f* 11.90 à *f* 12.— afgedaan.
Dukaten *f* 7.— oude.
" *f* 5.75 nieuwe.
Mexikaansche Dollars *f* 2,78 nominaal.
Doubloenen roode *f* 39.— zonder voorraad
" geele *f* 42.— " "
Tien gulden stukken *f* 10.— " "
Chineesch goud in staven *f* 38.— per reaal.

Te Soerabaya, 15 Julij 1863.

Arak ℔ legg. *f* 65.— Nominaal.	Rijst, witte ℔ koij. *f* 180 à *f* 220.—
Cassia Vera ℔ pik.	" Carga ℔ koij. *f* 130 à *f* 170.—
Huiden, Koe ℔ pik. *f* 35.— @ *f* 45.—	Sapanhout ℔ pik. *f* 3.— à *f* 4.—
" Buffel ℔ pik. *f* 15.— @ *f* 18.—	Suiker No. 16 ℔ pik. *f* 14½ geboden.
Koffij, Java ℔ pik. *f* 40.—	Tabaksbladeren ℔ pik.
" West Ind. ber. ℔ pik. *f* 42¾.	Tamarinde ℔ pik.
Kurkema ℔ pik.	Wisselk. op Ned. *f* 102. à 103.
Lange Peper ℔ pik. *f* 10.— @ *f* 11.—	Vrachten ℔ last. *f* 85 voor Suiker.
Rotting ℔ pik. *f* @ 9½.	" 85 " Tabak.

Te Samarang, den 16 Julij 1863.

Koffij, *f* 41,50 geboden.
Suiker *f* 14.50 per pik. voor No. 16 in krand. op levering geboden.
Indigo *f* 4.30. voor prima kwal. per Amst. ℔. afg. afwijk. soorten niet dan met (groote reductie te plaatsen.
Koehuiden, *f* 57.— per kodie geboden.
Buffelhuiden, *f* 50.— per kodie.
Staart Peper *f* 45.— à 50.—.
Rijst Ordinairwit, *f* 150.— à *f* 180.— } per koijang à 28 pik. zonder zakken.
" Java carga, " 110.— à *f* 130.— }
" p. m. 19000 pikols Bengaal rijst op vendutie verkocht tot p. m. *f* 3 per picol, inclusief de goeniezakken.
Klapper Olie, *f* 32.—
Katjang " 29.—
Rotting, *f* 8.— à 10.— Per pikol naar kwaliteit.
Wisselkoers op Holland 103%.
" voor vrachten 103%.

AAN- EN UITVOER, langs den grooten postweg te *Samarang* van produkten, van den 1sten tot en met den 15den Julij 1863.

PRODUCTEN.	VERVOERD IN	AANVOER. Gouv.	AANVOER. Partik.	UITVOER. Gouv.	UITVOER. Partik.
Koffij	pikols...	8007	3167	—	—
Indigo	kisten .	—	47	—	—
Suiker	krandj..	—	376	—	—
Zout	pikols...	—	—	3388	—
Rijst	"	—	8702	—	2602
Tabak	mand...	—	1689	—	963
Gambier	pikols...	—	—	—	394
Olie (klapper)	"	—	184	—	—

Te Makasser, den 11den Junij 1863.

Gambir *f* 13,50 aanvoeren.
Gutta percha 1ste kwaliteit zonder aanvoeren.
Inferieure " *f* 30 @ *f* 70 nominaal.
Huiden (Koe) ℔ pik. *f* 17.— @ 18 met kleine aanvoeren.
" (Buffel) *f* 11, — afgedaan.
Koffij (Bonthain) *f* 39.50, geringe aanvoeren.
" (Paré Paré) *f* 33 @ *f* 35.
Katjang (groene) 1000 pik. @ *f* 5,25 afgedaan.
Masoë 200 pik. aangevoerd @ *f* 22. — verkocht
Noten (wilde) 300 pik. aangevoerd, onverkocht.
" (Amboina) *f* 28,— @ *f* 20.— geen voorraad.
Opium @ — *f* 2100 @ *f* 2250.—
Parelmoer 290 pik. aangevoerd naar Singapore verzonden.
Rotting *f* 6,75 @ *f* 6.75 aanv. en verk. } zonder aan de markt te
Sandelhout *f* 14. afgedaan. } zijn geweest.
Sapanhout — niet voorhanden.
Schildpad *f* 750, — @ *f* 1000.— nominaal.
Was (Timor) *f* 135,— aanvoeren, nominaal.
" (andere soorten), *f* 120,— @ *f* 135,— nominaal.
Kapas van Balie 60 pik. afgedaan @ *f* 14.— per pik.

Comsumptie.

Aardappelen kleine aanvoeren.
Olie (lamp) *f* 25.— de pik.
" (braad) *f* 28.— de pik.
Rijst. passer-prijzen *f* 5,25 @ *f* 6,— Maros, de pik.
" " Bali, onbreekt.
Suiker *f* 26,— de pikol.

Specie.

Sovereigns *f* 12¼ @ *f* 12½.
Dollars Spaansche *f* 2¾.
" Mexikaansche *f* 2,75 @ *f* 2,85.

Wisselkoers.

Op Holland 99% Gouvernement.
" " Pari @ 100½ Partikulier.
" Singapore 2¾ nominaal.
" Java pari.

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA.

VAN 13 TOT 17 JULIJ 1863.

Aanvoer.

Van Liverpool per Meckl. bark *Margaretha*, gez. Möller, agt. E. Moormann en co.

1 kt. diversen, 30 do., 5 oxh., 300 platen, 200 stangen, 1078 stav. en 80 bund. ijzer, 289 vn., 91 md., 12 coll. machinerien, *Order*.
166 bund., 1 bok ...., *Fraser, Eaton en co.*
1 kt. machinerien, 4 wielen 2 assen, 2 wagen bussen, *Stavers*.
1 kt. leder, 3 do. manufact., 5 vn. lampen, *Adam en co.*
1 kt. diversen, 13 coll. manufact., 2 do. kleederen, *Morgan, Melbourn en co.*
9 kn. manufact., *Maclaine, Watson en co.*
10 ramen filt, 5 vn. zeildoek, 10 kn. manufact., *Pitcairn, Syme en co.*
eene partij gaskolen, *van Geuns*.
2 kn. kramerijen, 6 coll. manufact., *Pandel en Stiehaus*.
27 kn. manufact., *Hill Broekman en co.*
4 bn. manufact., *Wilson en co.*
256 ijzeren platen, 22 coll. machinerien, 22 do. en 200 ps. ijzerwerk, *W. Cores de Vries*.
108 md. ...., *Engelhard en co.*
6 coll. lampen en glaswerk, *Reynst en Vinju*.
28 kn. bladkoper, 2 vn. spijkers, *Metzendorff, Willmans, Ruys en co.*
103 ijzeren platen, 520 bund., 240 platen en 212 stangen ijzer, 100 vs. spijkers, 3 vn. ...., 40 bund. schoppen, 1 kt. en 2 vn. ijzerwerk, 64 kn. manufact., *Martin, Dyce en co.*
27 coll. machinerien, *J. Cezard en co.*
8 coll. parfumerien, 1 do. medicijnen, 200 ks. blik, 21 coll. manufact., 2 do. ijzerw. en kramerijen, 2 do. lederw., 1 do. ijzer en koperw., 4 do. pleet en ijzerw., 16 do. glaswerk, *Hunter, Houghton en co.*
10 vn. ijzerw., 6 kn. wit katoen, *C. Bahre en G. Kinder*.
19 coll. manufact., 2 do. kramerijen, 109 vn. aardew., 2390 ks. zeep, *Tolson, Hunt en co.*
20 kn. cherry, 10 do. cambrics, 5 do. lampen, *E. Moormann en co.*
700 ks. zeep, 4 bn. manufact., *Burt, Myrtle en co.*
7 coll. gegalv. ijzer, *Gebr. Roselje en co.*
4 coll. manufact., 46 kn. koper, *Borneo Comp. Limited*.
1 kt. poth. papier, *T. Pryce*.
2 kn. manufact., *J. F. v. Leeuwen en co.*

Van de Lampongs per Pr. *Schuit*, gez. Doelwafie.
80 pik. koffij, 1 do. gomelastiek, *Gezagvoerder*.
Van de Lampongs per Pr. *Schuit*, gez. Koeseng.
25 pik. gomelastiek, 25 do. dammer, *Gezagvoerder*.
Van de Lampongs per Pr. *Tjamplong*, gez. Mertodorono.
100 pik. dammer, 6 do. koffij, *Gezagvoerder*.
Van de Lampongs per Pr. *Schuit*, gez. Wangkang.
40 pik. koffij, *Gezagvoerder*.
Van de Lampongs per Pr. *Root Fathool Main*, gez. Hoetja Oeseman.
35 pik, koffij, 10 do. dammer, 10 do. gomelastiek, 2 do. peper, 80 do. was, *Nakikiat*.
Van de Lampongs per Pr. *Pantjalang*, gez. Siagoes.
360 pik. dammer, 1 do. gomelastiek, *Gezagvoerder*.
Van de Lampongs, per Pr. *Toop*, gez. Anak Koda Marri.
192 pik. gomelastiek, 3½ do. koffij, *Gezagvoerder*.
Van de Lampongs per Pr. *Schuit*, gez. Moh. Rais.
100 pik. koffij, 5 do. gomelastiek, 25 do. dammer, 20. do. peper, *Nakikiat*.
Van Frankrijk per Fr. bark *Bougainville*, gez. Despointes, agt. C. Bahre en G. Kinder.
100 ks. slaolie, 242 kn. en 12 vn. wijn, 20 ks. cognac, 143 coll. provisien, *J. Cezard en co.*
1 kt. modewaren, *Pons*.
30 kn. wijn, 6 do. brandy, *Haager en Schuurmen*.
3 kn. medicijnen, 1 do. hoeden, 100 do. wijn, 4 do. capsules, *Platon en co.*
6 kn. dranken, 116 coll. do. en azijn, *v. Ommeren, Rueb en co.*
20 kn. vruchten op water, *Picart*.
1 kt. parfumerien, 1 do. kram., 3 do. prov., 1 do. salamoniac, 25 ks. fleur d'orange, *Leroux en co.*
50 ks. brandy, *Gumprich en Strauss*.
2 kn. provisien, *Cassalette en co.*
5 kn. modewaren, 1 do. parfumerien, 12 vn. en 67 kn. wijn, *Herment*.
202 wielen, 2 kn. rijtuigbeh., 3 do. werktuigen, *E. Audineau*.
60 md. led. flesschen, 12 ks. brandy, *Beynon, Hamacher en co.*
10 kn. wijn, 4 do. brandy, *A. Schwarz*.
9 kn. wijn, *Winsser, de Lange en co.*
3 vn. wijn, *Dummler en co.*
250 kn. en 60 vn. wijn, 100 coll. prov., 10 do. vruchten, op azijn, 2 do. chocolade, 200 ks. slaolie, *Agenten*.
2238 coll. koopmanschappen, 100,940 kilogr. steenkolen, *voor Singapore*.
Van Australie via Singapore per Eng. bark *Omagh*, gez. Davidson, agt. Hunter, Houghton en co.
1000 zn. meel, *Agenten*.
49 ks. zeep, 463 pn. Man. touw, *Maclaine, Watson en co.*
24 vn. bier, *Hall*.
800 pik. rijst, 4 kn. nagelen, 100 do. sago, 40 zn. peper, 149 kn. japioca, 200 do. arrowroot, *van Australie*.

Uitvoer.

Naar Singapore via Muntok en Riouw per Ned. Ind. st. *Oenarang*, gez. H. Kramer, agt. W. Cores de Vries.
f 27900 zilv. munt, 8 pik. koperw., 3 kn. batik goederen, 3 pik. genetri, *lading van Soerabaija*.
1 kt. batik goederen, *lading v. Samarang*.
60 kn. ijzerwerk, *Maclaine, Watson en co.*
1 kt. batik doeken, *Sech Bagawi*.
1 kt. diversen, *Sech Basandit*.
1 kt. " *Said Kaum*.
f 34000 zilv. munt, *div. Arabieren*.
3 md. min. water, 1 kt. slaolie, 2 do. azijn, 1 vt. en 3 md. bier, 6 vs. boter, 4 keld. jenever, 1 vt. spek, 6 kn. wijn, 2 vn. vleesch, 1 kt. cognac, uit entrep., *f* 18876 zilv. munt, 1 pakje regaal, *Agenten*.
10 vn. en 1 kt. glasw., 4 do. aardew., 25 pn. vilt, 1 do. ijzerwerk, *Ahlers*.
f 44000 zilv. munt, *Oey Pan*.
25 pik. koffij, 10 do. djalie, 4/m ps. lamppitten, *Oey Keebeng*.
39250 ps. jav. sigaren, *Adam en co.*
2 vn. polemieten, uit entrep., *E. Moormann en co.*
40 kn. koopmanschappen, uit entrep., *C. Bahre en G. Kinder*.
2 vn. en 3 kn. manufact., 1 do. medicijnen, 25 do. provisien, 1 do. handschoenen, uit entrep., *H. en A. Straus*.
voor Muntok.
1 kt. zeep, was, 48 keld. jenever, 1 kt. glasw., 4 vn. bier, 2 kn. dranken, *John Pryce en co.*
1 kt. diversen, *Droes*.
1 kt. regaal, *Reynst en Vinju*.
20 kruiwagens, 202 coll. artill. goederen, 50 tonn. patronen, 62 zn. boonen 4 coll. diversen, *Gouvernement*.
voor Riouw.
26 coll. provisien, 143 do. artill. goederen, *Gouvernement*.
voor Palembang.
20 coll. gouv. goederen, *Gouvernement*.

AANGEBRACHTE REGALEN te Batavia

VAN 17 TOT 21 JULIJ 1863.

Van Amsterdam per *India Packet*.
1 pakje G. Buijn, Batavia
1 " Massosse, "
1 " Schimmelpenninck, Soerabaija
1 blik gemerkt W
Van Rotterdam per *Tonia*.
1 kistje gemerkt 1/28 G B
1 pakje H. J. Coster, Tjikadjang
1 kistje gemerkt P R No. 1
1 " " B No. 1863

Van elk in deze Courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet
H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP, BATAVIA.